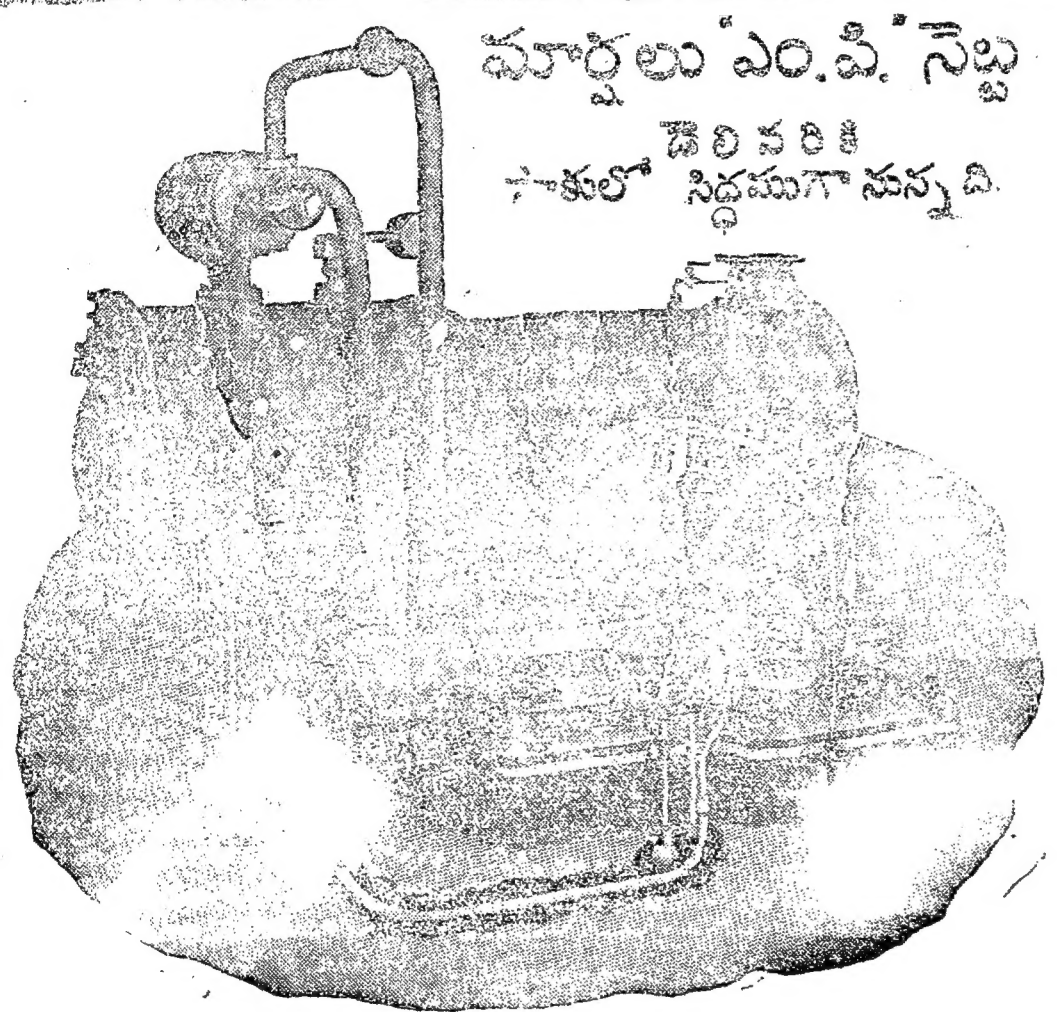

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8. } జెన్నవర్జుము 1921 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 14 తేది బుధవారము } No. 126.
 పంపుటము. ౮ } చుక్కతి నాడు నంపర్చు ౪ భాద్రపద మాస శుద్ధ ప్రమాదశి ౧౩. } పంచిత, ౧౩౬.

మార్బలు 'ఎం.పి.' నెట్టు
 డొలివరికి
 గోకులో సిద్ధముగా నున్నది.

అమృతాంజనము
 తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది.
 ఇతర పవిధమైన నొప్పులను కూడ
 మా అమృతాంజనమును వాడి
 నంత మాత్రమున నయమగును.
 సులభ మెల 0-10-0 అణాలు

మోహినితైల
 సీసా 1-కి 0.12-0.

తామరతైలము
 కబ్బి 1-కి 0.6-0

పండ్లపొడి
 కబ్బి 1-కి 0.2-0

అమృతాంజనం డిపో,
 బాంబాయి - మదరాసు.

బాంబాయి, ఎంజిను, నూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వై వంగు
 మొదలగువాటితో వయిన ఉండునది మార్బలు 'ఎం. పి.' మార్టి నెట్టు
 యొక్క వివరము భారత ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునా
 మాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను
 1808

మా కంపెనీ సనుండి కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

సెం. 9. నెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

ఒంటిపాళముతో తుపాకి ముప్పియకు కంపెనీవారిచే
 చేయబడినది. (8068) మానవ. [స్థాపితము ౧౮౬౩ సం.

౧౨ సెంబరు.

ధరలు సరసము
 క్యేటలాగు ఉచితము.

నాళము-3౨, ౩౪, ౩౬ అంగుళములలో దొరుకును. చిన్నది. జేబులో పెట్టుకొగలిగినవి కూడ దొరుకును.
 యాక్. వి. రామానుజం శెట్టి లిందు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఆరోగ్యములకు గాను
 మీరు- 219
 తక్షణమే
 వ్రాసిన తపాలా ఖచ్చులు కూడన అవేక్షించక ఇప్పుడే మీకు
 ఒక ప్రతి "కామశాస్త్రము" పంపెదము.
 త్వరపడుడు!
 వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవిందజీ,
 ఆరంభస్థాన యాదభాయము, 28, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

నందిగామ డి. షు. కోర్టు

O. S. 229/1921.

వాది:—చింతలపూడి బుచ్చయ్య. (3186)

ప్రతివాది:—(1) రామకృష్ణ సుబ్బన్న అనే భాషా సుబ్బన్న యింకా మరొకడు.

ఈ నెంబరులో (1) ప్రతివాది (2) ప్రతివాది రెండున్నా వాడిపై వ్రాసియున్న తన భాదస్తావేజునుబట్టి వాది ఈ 1061-0-0 లకు యాదావాదు దాఖలు చేసియున్నాడు. (1) ప్రతివాదికి సమము చేయగా వైఖాం యిలాకా యే గ్రామతా వెళ్లివట్టు రిటరక్ అయినది. (1) ప్రతివాది తానా సమము రిటరక్ నిమిత్తం 19-9-1921 తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. కాని ఆ తేదీకి (1) ప్రతివాది వైఖోర్టుకు హాజరై అధ్యంతరములు చెప్పకొనియెడల దావా ఆతనికి పరోక్షముగా తీర్పుచేయబడు నని యిందుములముగా తెలుపబడినది.

నందిగామ, } పాటిబండ్ల రామయ్యార్, }
10-9-1921. } వాదిరపు ప్లెడ్జరు.

మద్రాసు అందు సదరక్ మరొకట

రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

ఇంక్వంటులో ఇంకావ్వారేలు కేసుబడినది.

నోటీసు (3185)

హిందూ దేశమునం దుండు జనుల జీవయోగార్థమై పంపదలచిన ఆహార ధాన్యములు, ఆహార వార్తాములు మున్నగువాటిని పంపుటకు కావలసి వచ్చి వాగనుల సదుపాయము, సరకుల తక్షణమే లీసికొనిపోవు వద్దతి మున్నగునవి, యేలాటి ఆటంకములు, ఇబ్బందులు లేక సులభముగా ఏర్పాటు చేయబడును. అట్టి వాటిని పంపుటకు వాగనులు దొరకుట కష్టముగా నున్నచో తక్షణమే డిప్టి ఫ్యూట్రాఫీక్ సూపరిన్ టెన్ డెంటుగారికి తెలుపవలెను.

కుష్టురోగ నివారణ

గుణములేదని యజుర్వేదమువారికి ఖరీదువాపరులే నెదము. ఈ సిద్ధాంతము సర్వావధానముతో యగు నోక ఘోషయి మహాత్మునిచే కనిపెట్టబడినది. ఎటుగంటి కుష్టురోగమునను ఈ ధౌవధము పూరిగా నేవించినచో నాశమై రక్తపుష్టి తీరికాంతి గలుగజేయును. మేహవ్యాధులకు అంతుకేము వంటిది. మేహముగల్గి కలుగుచున్నట్లు, బాడలు, గడ్డలు, కురుపులు, అంటిటుబట్టములు, కాళ్లుచేతులు పగులుట, దుష్టరణములు, జిల, చిట్టపిరింగి, సహమేహము, మేహనొప్పులు, కీళ్ల నొప్పులు, పట్టు, ఇతరసుఖసంకటములు ఖండించును. పర్యాయతేను.

కుష్టురోగములకు 40 దినములలోను సుఖవ్యాధులకు 20 దినములలోను తప్పక గుణము కనబడును.

45 దినములకు సరిపడు దావా రు 10-0-0

25 " " " 5-8-0

N. B. వివరములు వ్రాసి తెలిసికొనవలెను. దారిఖర్చులు పంపిన వచ్చి గ్యారంటిగా వ్యాధులు నివారణచేసెదము.

యమ్. సుబ్బారెడ్డి,
గోపాలపురం, కొత్తచేటపాడు, గోదావరిజిల్లా.

నోటీసు (3184)

ఆర్కాడు నవాబుగారి 1921-వ సంవత్సరము విరాళములచట్టమును (బిల్లు నెం 5/1921) గురించి ఆగోదించుటకై, మద్రాసు శాసనసభవారిచే నియమించబడిన ఉపసంఘమువారు భోక్తృసెంటు బార్జి కోటయం దున్న శాసనసభా ఆవరణమున కుత్తరమునం దుండు సంఘగదియందు 1921-వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెల 27-వ తేదీ ముగళి నోరము నాయంత్రము 4-31 గంటలకు సమావేశ మగుదురు. ఆర్కాడు నవాబుగారి క్రొత్త ఘులును, మరియు ఈచట్టము విషయములో ప్రత్యేక ఆసక్తి గలవారందరును దయచేసి సభకు రావచ్చును.

F. J. RICHARDS,
Secretary to Government
Local Self Government Department,

భారత ప్రాధేనరు ఆత్మహత్య

అతడు పడిన బాధలు

లాబాలవతి రాయగారు ఇండిపెండెంటు పత్రికలో నిట్లు వ్రాసెను:

ఇందువెంట ప్రకటింపబడిన యుక్త రము చదువరుల హృదయమును కరిగింపక మానదు. జపాను, ఆమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రములలో స్వయముగ నేను అచ్చటి బ్రిటిషు అధికార ప్రతినిధుల పోరును గుర్తెగియుండినవాడ నగుటచే పండిత ఆటాలు ఎట్టికష్టసీతిలో నాత్మహత్య గావించుకొనవలసి వచ్చినదియు నే నూహించగలను. భారతేశ్వరదేశము లందలి భారతజాతీయ వాదుల దుఃఖితిని వర్ణించవలసిగాను. అతడు రెండు నిక్కు గుండముల మధ్య నుండును. ఒకవైపు భారత విప్లవకారులు, రెండవ వైపు బ్రిటిషు ప్రతినిధులు. ఇరువురును తమ తమ ప్రయోజకత్వమున కీ భారతజాతీయవాదుల నుపయోగింప జూతురు. బ్రిటిషువా రీజాతీయవాది నొక గూఢచారిగను విప్లవకారు లీతనితోడి విప్లవకారునిగను మరల్చు ప్రయత్నింతురు. రెంటిలో నేయొకడుగ నుండుటయైనను సులభసాధ్యము. గూఢచారిగనున్న, సుఖముగ జీవనము జరిగిపోవుచుండును. విప్లవకారు డుగనున్న, బ్రిటిషు అంతరంగిక సేవకోద్యోగం లీతనిని రాత్రిం బవల్లు వేయకన్నుల కనిపెట్టి తిరుగుచుండురు. ఒక్కొక్క సమయమునందు జీవకోపాయము గూడదొరకదు. మొదటి యద్యోగములోనున్న, తోడిదేశీయులు ఇతనిని నీచముగ జూతురు. రెండవ యద్యోగములోనున్న నీచులు, పనికిమాలినవారు సమీపించి బాధ జెట్టుటకు ప్రారంభింతురు. చివరకు ఆ నిస్సహాయుడు, పండిత ఆటాలు వ్రాసినట్లు "అగౌరవము పాలగుట కన్న ప్రాణమును గోల్పోవుటయే మేలు"గ రలంచును.

ఎంతటి మితవాదియైనను భారతేశ్వరదేశములందు భారత విప్లవకారునితో సహచరించినట్లు అగుపడెనేని, అతనికి దుర్గతి యగును. అచ్చటి బ్రిటిషు అధికారు లీతని నొక పరిష్కారము నిగ నెంతురు. తోడిదేశీయు లత్తియ్యసంఖ్యాకులుగ నగుపడు విదేశీయులలో సహచర్యమునెడల లేనిపోని సాంతులను వెదకు చుండుట దుస్సాధ్యము. ఎట్టి పిరికివా డైనను, మరియొక తోడి దేశీయుడు తనకంటె లీచకరముగ నభిప్రాయముల గలిగి యుండె ననింతమాత్రమున అతని సహచర్యమును మానుకొన జాలడు. నేను జపానులోను ఆమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రముల లోను నుండగా నాతోడిదేశీయులలో నన్ని పక్షములవారి లోను - రాజకీయరాయలులు, మితవాదులు, అతివాదులు, విప్లవకారులు - స్నేహము గలిగియుండు భాగ్యము నాకు దక్కెను. మొదటి రెండుపక్షముల వారిలో కొందరు నన్ను తప్పించుకొనిరి. కాని నేనుమాత్రమేననిరి తప్పింపవలెనని. వారిలో కొందరు బ్రిటిషు అధికారులకు సమాధాన మొనగవలసియుండె డిది. మాడు నాలుగు తరగతులవారు నాతో ధారాళముగ కలసిమెలసి తిరుగుచుండిరి. కాని నాలసతరగతి నాయకులు నన్ను సుఖముగ తప్పించిన బాగుగ నుండెడి దని మాత్రము నేను తలచుచుండెడి వాడను. ఆయితే నా కెవరు సా యభిప్రాయములను లక్ష్యపెట్టుచుండిరి. నా కప్పుడు వారి సాహచర్యమునల ఆయాసము మాత్రము గలుగుచుండెను. ఒక ప్రసిద్ధిజెందిన విప్లవకారుడు, నాయొద్దకు వచ్చుచుండెనా యని వన్నొక పర్యాయ మొక బ్రిటిషువైసు - కాన్సులు నన్ను ప్రశ్నించెను. రాజకీయాభిప్రాయము తెల్పుండినను ప్రతిభారతీయు డును నావద్దకు రావచ్చును, పోవచ్చును, అనివ్యక్తముగ నతనికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చితిని. ఆమెరికాలో నీచత్వ నాకు అరుహుత్వ వేయబడెను. ఆరుహుత్వను ఆచేప్రత్యుత్తర మిచ్చితిని. నా యభిప్రాయములే కొంతవఱకు తీవ్రముగ నుండినందున నావిషయమై వివరణి వివరణి ప్రాణముల కల్గియుండుటయైనను ఆస్వాభావి కముగ నుండలేదు. పాప మింపండిత ఆటాలు ఉద్యోగనిమిత్తమై జపాను ప్రభుత్వముతో సమాధానపరచుకొని బ్రిటిషువారికి తెలియజేయగా వారు అంగీకారము తెలుపరైరి. ఇక విదేశములో సుద్యోగము లేకున్న దిక్కుమాలినవానికలె విస్సలవెంటి తిరుగ వలసిన దుర్గతి పట్టుచు తలంచెను. అతని దౌర్భాగ్యనితిని చదువరులు సులభముగ గ్రహించు నిమిత్తమై నే నీ యుసా వారమును వ్రాయవలసి వచ్చినది. ఈ బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము నందు భారతీయు లుండుట మహాభాగ్య మని యనవలెము సాచ్యరించుచుండు "రైలు ఆనరటిక్" వి. ఎస్. శ్రీనివాసరాస్త్రి గారును, గౌ. నర్. సురేంద్ర నాథ తెనాలి గారును ఈవిషయమును గమనింతురుగాక యని కోరుచున్నాను.

* * *
పండిత ఆటాలు జపానులో నెట్లు బ్రిటిషువారి వలన బాధపడు చుండినదియు ఈగింది యుక్తరము తెలుపగలదు...
"జపాను దేశములోని టోక్యో ప్రభుత్వకళాశాలలో హిందూస్థాని ప్రాధేనరుగ నుండిన పండిత హరిహరనాథ్ కులూలు

ఆటాలు గారు 14-6-1921 మధ్యాహ్నము విషము మ్రింగి ఆత్మహత్య గావించుకొనెను. ఇట్టి దారుణచర్య పుచ్చుకొనుటకు తోడ్పడిన కారణములను నివేదించుచు అతడు ఒక భాషకవుతి కను, అయిదు ఉత్తరములను వ్రాసియుంచెను. బ్రిటిషు రాయ బారు లతనిని ఎడతెగక యెట్లు హింసించుచుండినదియు అందు వర్ణించుచు "అగౌరవము కన్న మరణము మేలు" అని వ్రాసెను. బ్రిటిషురాయబారుల కారణమునకు లోనైన యొక భారతీయుడు శ్రేంచి నేర్చుకొనుటకు పాఠశాలకు వెళ్లుచుండెడి వాడు. అతడు ఆటాలుకు పరిచయమగుడు. ఎప్పుడైనను ఆవిద్యార్థిని కలసికొనుటకు వెళ్లుచుండ ఆటాలు కభ్యంతరములు కల్పింపబడుచుండెను. భారతభృతలకు భారతదేశీయహృదయము నాతీయవాదుల యభిప్రాయములను తెలుపుచుండు ననుభూతిచే, ఆటాలు వానిని తెప్పించుకొన వలమారు ప్రయత్నించినను భగ్ను మనోరథు డయ్యెను.

జపాను ప్రభుత్వ విదేశ భాషాకళాశాలలో హిందుస్థాని భాషకు ప్రాధేనరుగ నియమింపబడి పండిత ఆటాలు 1916 వ సంవత్సరములో నిచ్చటికివచ్చెను. ఆయన యిచ్చటికి వచ్చినది మొదలు బ్రిటిషువారాయనొక కీలుపాముకలె నాడింపుప్రయత్నించుచుండిరి. కాని ఆయనకు చాకచక్యము, విద్య, స్వచ్ఛతాభిప్రాయములు, దేశభక్తియుండినందున బ్రిటిషువారి మాయలకు అతడు లోబడలేదు. అది మొదలు వారికతడు చాలయసంగాయజ నకముగనుండెను. భారతవారాధాత్రికలను తెప్పించుకొనగూడదనియు, జపానులోని భారతీయులతో సహచర్యము గలిగి యుండగూడదనియు బ్రిటిషురాయబాగ సంఘమువారు ఆజ్ఞాపించినను, అతడు వారి యుక్తరవులను సరకు నేయక అందరితోను కలసి మెలసి తిరుగుచు బ్రిటిషురాయబారుల పాప కృత్యములను గూర్చి వారికి నచ్చజెప్పుచుండెను.

భారతదేశము పాఠశాలత్వమున నున్నంతకాలము అచ్చటికి వెళ్లని పండిత ఆటాలు పలుమారు తనకు గుపడిని ప్రతిభారతీయుని తో చెప్పుచుండెను. "జపానులో నా కివాటిస్వార్థశ్రేయ ప్రసాద గలదు. కాని భారతదేశమునకు వెళ్లిన, మరల బానిసగ నుండవలసియుండును". ఈవిధముగ నతడు పలుకు చుండెడివాడు. జపానుకు రాక పూర్వము అతడు భారతదేశములోని సంయుక్త పరగచాల విద్యాశాఖయందుండెను. జపానుకు వచ్చియుండిన మొదటి మూడు సంవత్సరములలో అచ్చటి యద్యోగమును నిలువగ నుంచుకొనెను. కాని బ్రిటిషు అధికారుల దౌర్భాగ్యము ప్రబలుకొలది అతడు సంయుక్త పరగచాల విద్యాశాఖలోటి సంబంధము వదలుకొనెను. జపాను ప్రభుత్వముతోటి చివర కల్పాత్మక గతమాప్తిమాసమునందు ముగిసెను. మరల రెండు సంవత్సరములకు కల్పాత్మక ప్రత్యమువ్రాసి యంగీకారమునకు బ్రిటిషు రాయబారుల సంఘమునకు పంపెను. వారి కల్పాత్మక కంగీకారము మాపకుండుటయే గాక అతని యుక్తరములు చేసెట్లు గూడ తెలుపలేదు. అంతేట విజము తెలిసినది. స్థితి విషమముగ నుండెనని ఎట్టకేలకు కనుగొని ఆత్మహత్య గావించుకొనెను.

పండిత ఆటాలు భౌతిక ప్రపంచమును వీడినాడు. కావున మన మామహానుభావుని నిమ్మలెల్లను హృదయమును పరిపూర్ణ మేధావిని, రాజకీయాభిప్రాయమును, భావతీయులును, ప్రపంచములోని భారతీయేతరులను గూడ తెలిసికొనుట యావశ్యకము. అతడు గొప్ప దేశభక్తుడు. అతడు భారత జాతీయతకై జీవించినాడు. అతడు భారతజాతీయతకై దేశమునన్నించి నాడు. తన మాతృభూమి యనుభవించుచుండిన దుర్దశను, బ్రిటిషువారు చనుదినము తన తోడిదేశీయులను వెట్టుబాదలను, బ్రిటిషు విరక్తుభాగికారుల దౌర్భాగ్యరాజ్యమును స్ఫురించుకొని నపు డెల్ల పనివిడ్డవలె నే హితుల కర్థ దినముగ విలపించుచుండెడివాడు. అతడు తన రాజదీనంతను భారతదేశాభ్యుదయమున కర్పించుచుండెను. ప్రతిభారతీయునికిని అతని గృహమునకు ప్రవేశము ధారాళముగనుండెను. అతడు భారతీయుల నీదవారు అగ్నికర్ణ సహాయము పొందుచుండిరి. అతని యకాలమగణము జపానులో నివసించుచున్న భారతీయులను వివాదభితుల జేసినది. పండిత ఆటాలు తమ సాన్నిధ్యమును వదలినందులకు భారతీయులు దిక్కుచోచక యున్నారు.

ప్రాధేనరు ఆటాలు నిలువయుంచిన భాషక పత్రికలోని కొంతభాగమును మాత్రము ముద్రించుచున్నాను. చదువరులే అందలి వ్యక్తుల స్వభావమునుగూర్చి నిర్ణయించుకొందురుగాక.

"మజుందారు: ఇచ్చటి టోక్యోలో మిత్రమియు సత్కార్యముల జేయుచుండలేదు. భారతదేశమునకుగాని జపానుకు గాని మిత్రమియు చేయుచుండలేదు.

"మాడ్డి: నన్ను మీ రెట్లు రట్లు చేసినందులకు మిక్కిలి కృతజ్ఞుడను.

బ్రిటిషు రాయబారుల సంఘము : నామరణమునకు భాగతీయులు కసిపిచ్చుకొందురు.

క్రైస్తవ మిషనరీలు: జపానును ఆసియాను మిరగధ్వంసము చేయుచున్నారు."

శుద్ధస్వదేశ వస్తునిలయము.

చాలమంది మా ప్రకటనలుజూచి సామానులను వి. పి. గా బంపియున్నారు. వందలకొలది రూప్యముల సామానులు చేరినవి. చేరినవానియందును పయోగమైన వస్తువులును గలవు. ఇకముందు ఆర్థరూపాంధకను వి. పి. గ వస్తువులను పంపిన తీసికొనబడును. ధరలను సమూహాలను పంపిన కావలసినవాటికి వ్రాసి తెప్పించుకొనబడును.

కె. నాగేశ్వరరావు.

శుద్ధస్వదేశవస్తునిలయము.

6, తింటు కెట్టిబీడి, మద్రాసు.

ఆంధ్రపత్రిక

1921-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 14-వ తేది
బుధవారము

ఆంధ్రుల కర్తవ్యము

శ్రీ సత్యనారాయణ సర్వస్వ శ్రద్ధా భవతి భారత,
శ్రద్ధాపయోజనం పుణ్యం యో ఆచ్యుతస్సవీర సః

శ్రీ కృష్ణభగవానుడు కురుక్షేత్రమునందు విజయనకు మహాభక్త్యోగదేశమునుజేసి కృతార్థుని జేసెను. శ్రీ కృష్ణుడు విజయనకు చుట్టము సారథి సఖుడు గురువు భగవానుడు. అట్లును శ్రీకృష్ణభగవానుని యాదేశమును సంతకమున వారణమైనపుడు జ్ఞానోపలబ్ధిని బొందినపు డాచరించెను గాని కేవలము స్వప్రయోజనమునకు గ్రుడ్డివానివలె నాచరించి యుండలేదు. స్వధర్మ నిర్వహణమున కారంభమునందు మహాకంఠము నొందిన విజయుడు ధర్మరహస్యమును గనుగొనినపుడు లాభ నష్టములను బాటింపక ధర్మమును నిర్వహించి భారత ధర్మ నిర్వహణమును జేయగలిగెను. పర్తమాన సందిగ్ధ సమయమునందు భోకమంతయును రణరంగమునందు విజయవినత కంఠము నొందుచున్నది శాంతికి సాధనమును గానక కలెతినించుచున్నది. విశ్వేశాంతికి సనాతన ధర్మ ప్రదర్శనమును ఇచ్చుచున్నది. గాంధీ మహాత్ముని నందిగ్ధ సమయమునందు భారతజాతిని లోకమును సహింసాత్మకమైన యనహయోధ్యమ సాధనమునకు గమ్యస్థానమును జేర్చుటకు దీక్షను సహించియున్నాడు. ఆహింసా తత్త్వము నెఱుగనివారు భయభ్రంతులగుచు వారిసావహించిన భయమున ప్రజలకును నాయకులకును నారోపించుచు మహాసంతోషమును గలుగజేయుటకు డలపడుచున్నారు. ఈ సంతోష బీజములకు గారకులైనవాని స్వాధికారమును మరచి సంతోష భారమునంతయును గాంధీ మహాత్మునిమీదను వారి యుచుచుట మీదను మోపుచున్నారు. ఈ యారోపణయందు బెజంతుమ్మ గారి న్యాయించియా పత్రిక ప్రభుత్వాధికారులను ఆంగ్లో ఇండియను పత్రికలను తల దన్నుచున్నది. అనుదినము న్యాయించియా పత్రిక గాంధీ మహాత్మునిమీదను జాతీయవాదుల మీదను విషము గ్రక్కచుండును. సోమవారము పత్రికయందలి ప్రధానవ్యాసము దీనికి నిర్బంధము గనున్నది. ముతక బట్టలు గాంధీజీవి భారతి వికార స్వరూపమునకు నిదర్శనములని పత్రిక నిరసించినది. లాంకా మైరు బట్టలు భారతజాతిని చైతన్యమును స్వరూపమును ఆంగ్ల విద్యా సంభవులందు నిర్మూలము

చేసినను గ్రామసీమలం దిప్పటికిని ప్రజలు ముతక బట్టలనై ధరించుచున్న విధమును కన్నులను మూచుకొని చీనాంబరములను మధుర చీరలను ధరించుట కలవాటుపడిన దొరసానమ్మగారు గను గొనజాలరు. పదిరూప్యముల క్రిస్టి బోపీలను పదు నాలుగు రూప్యముల తలరుమాల్లను ధరించుట కభ్యాసపడిన బీదజాతికి నాలుగణాల బోపీల అభ్యాసము చేసిన మహాత్ముడు వికార స్వరూపమును బోధించెడి నిరంకుశుడని యెత్తిపొడచినది. ఇట్టి నేరారోపణము లెవరిని మోసపుచ్చువు గాని అసహ్యమైన నిందారోపణములు మాత్రము క్షంత వ్యములుగావు. ద్వేషానల పూరితములైన ఈ కింది వాక్యములు న్యాయించియా పత్రిక నావహించిన వికార భావమునకు ప్రమాణములుగ నున్నవి.

“హిందూదేశము గాంధీగారి రక్తవదులందు ముగ్ధక యుండవలయు ననినను, చాలభాగము నందు మాపిళాదురంతములు తిరిగి ప్రదర్శిత మగుటకు ఆలిసోదరులు భయపెట్టెడి ఆప్ట నుడండ యాత్ర దుఃఖము సంప్రాప్తము గాకుండవలయు ననినను న్యాయమార్గప్రవర్తకులైన పౌరులందరును ప్రజలముగ పర్తమాన ప్రభుత్వమునకు సాయపడవలయును. ఈ ప్రభుత్వమే ఆ రాచకము నాపగలదు. శాంతిని గాపాడగలదు. ప్రజలను దుష్టజాతుల విజయమునుండి రక్షింపగలదు. గాంధీగారియొక్కయు ఆలిసోదరులయొక్కయు అనుచరులు గలుగజేసిన దార్శన్యము క్రొవ్యము మహాభ్యము దుష్టజాతులకు దోషిమలను దొంగతనములను హత్యలను బలాత్కారములను దహనములను జేయుటకు మంచియవకాశమును గలుగజేసినది.”

ఈ కర్ణకతోరములైన మాటలు భావములు ప్రతిపక్షులు తలపెట్టిన నిర్బంధమార్గములకు నిదర్శనముగ నున్నవి. యంగుళించియా పత్రికయందలి దాహభావములు గనుపడవు. బ్రహ్మజ్ఞాన సమాజ గురు వె ఇట్టి దారుణభావములను గాంధీ మహాత్మున కారోపించుటకు దగియుండును. చెప్పుపురి గవర్నరు శ్రీ విల్లింగ్డను ప్రభువు చేసిన ప్రసంగమువలన ప్రభుత్వ మవలంబింపజున్న నిర్బంధవిధానమునకు సూచనలు గను బడుచున్నవి. న్యాయాధికారియొక్క ప్రజలు సహారమునకు సిద్ధపడునట్లు నిర్దాణమునకు సిద్ధపడ లేదని వగచుచున్నది ప్రభుత్వమునకును ప్రభుత్వపక్షాపాదకులకును శాంతిస్థాపనమునకు సాధనము జాతీయపక్షభక్షణమునందు గోచరమగుచున్నది గాని జాతీయ పక్షరక్షణమునందు గోచరమగుటలేదు. వీరికి మావలాల దుష్టకార్యములు నిర్బంధప్రలాపముల కవకాశమును గలుగజేసినవి. ఉత్తరసర్కారులమీదను ప్రభుత్వపు దృష్టి లగ్నమైయున్న దని గవర్నరుగారే తెలిపియుండిరి. ఇట్టి కష్టసమయమునం దాంధ్రుల బాధ్యత వేయిరే ట్లధికమగుచున్నది.

అసహయోధ్యమహాంధ్రదేశమునందు బాగుగ వ్యాపించుచున్నది. స్వదేశ వస్త్రనిర్మాణమునందును వస్త్రధారణమునందును నాంధ్రదేశము స్వధర్మనిర్వహణమును జేయుటకు బాటుపడుచున్నది. దేశ మంతవంకును శాంతి మార్గముల వలంబించుచు స్వరాజ్యసిద్ధిని నాంతరంగిక సాధనముల మూలమునను బావ్యాసాధనములమూలమునను బడయుటకు పాటుపడుచున్నది. అక్టోబరు మాసాంతమునకు పూర్తి కావలసిన విధానమునందు శాంతభాగము నాంధ్రదేశము పూర్తిచి జేయగలిగినది. కాని యింకను విశేష భాగము పూర్తిగావలసియున్నది. సారాయి కల్లు దుకాణముల

పాటలందు దేశము ముందంజ వేయుచున్నను స్వప్రయోజనపరులు కొన్ని ప్రాంతములందు పాటలను పోగిరి. పాటలందు సగము గ్రవ్యమైనను తగ్గినది. అటువి వరిపాలన విషయమై ప్రజలు పట్టుదలను జూపుచున్నారు. శాసనోల్లంఘనమును జేయుటకు ప్రజలు డలపడ నున్నారు. ఈ విషయమును నిర్ణయించుటకు గాంధీ మహాత్మున కధికార మొసంగబడినది. ప్రజలయంద తత్వస్ఫూర్తమైన ప్రబోధము గలిగినది. ఈ ప్రబోధమున కధికారులును సధికారాభిమానులును సంతసించుటకు బదులు వెరగొందుచున్నారు. ప్రజాప్రబోధమునందధికారు లధికార పరాభవమును నొందుచున్నారు గాని ప్రజాశక్తిని జూచుటలేదు. అసంప్రేక్ష్యకారులు గాంధీ మహాత్ముని ధర్మోపదేశములు ప్రజాహృదయములందు బాగుగ నాటుకొను సంతవరకును సహనమును జూపజాలకున్నారు. మాపిళా దురంతము లధికారులకు చీను చిటుకు మనిన స్వాధికార ప్రయోగమున కవకాశములను గలుగజేయ గలదు. అధికారవర్గ మే గూఢచారుల మాటలనో విశ్వసించి నిర్బంధ మార్గముల వలంబించుట సహజము. నైనికు లిపు డాంధ్రదేశము నందు బ్రవేశమును జేయుచున్నారు. కృష్ణా వంతెన ముఖమున నాయుధపాణులై నైనికులు నిలబడుచున్నారు. బెజవాడ రాజమండ్రి గుంటూరు తెనాలి మొదలగు ప్రదేశములందలి ధనాగారముల నండి ధనము చెన్నపురికి జేర్చబడుచున్నది. ప్రభుత్వము విప్లవముల నణచుట కాయుధములను నైనికులను సిద్ధము చేసియుంచినది. ఏ యెల్లరి జరిగినను బాధ్యత జాతీయవాదులమీదను విగిపడుట సత్యము. బిజెలమ్మ ప్రభృతులు రాతివేతలకు రవ్వగుండ్ల ప్రయోగమును సమర్థించుట తథ్యము. ఈ కష్ట సమయమునం దాంధ్రు లప్రమత్తులై ప్రవర్తించ వలసియుండును. అధికారాభిమానులు జనులను రెచ్చగొట్టుటకు బ్రయత్నములను జేయ నచ్చును. భార్యాడలు మాలెగాములు మనకు బ్రహ్మజ్ఞ నిదర్శనములు గలవు. స్వదేశ వస్త్ర ప్రచారమునకును మద్య పాన నిరోధ ప్రయత్నములకును నాంధ్రులు చేయగల ప్రయత్నములకు ప్రభుత్వము ప్రతిబంధకములను గల్పించుటకు సిద్ధముగ నున్నట్లులు ప్రభుత్వ ప్రకటనలు విస్పష్టముచేయుచున్నవి. ప్రభుత్వాధికారులు ప్రచారకులను నాయకులను బాధించుట సహజము. దేశధర్మము శ్రీ కృష్ణజనన స్థానములను జేరగలరు. అధికారులెమిచేసినను ప్రజలు వారి మాయోపాయములందు జక్కువడక ప్రశాంతిమనస్కులై ప్రవర్తించవలసి యుండును. ప్రజల ఐరిసిద్ధ సంకల్పములు వారికి ధర్మవిజయమును సనుకూర్చగలవు. సంకల్పము గళంక సహితమైనచో ఫలము గళంక సహితముగ నుండును. ఆంధ్రులు విశిష్ట సంకల్పమును బూని స్వరాజ్యశక్తియు వ్యక్తము చేయుట ధర్మము. గాంధీ మహాత్ముడ నవరతము చేసెడి ధర్మోపదేశము నాంధ్రులు మనము చేసి విషమపరిస్థితులందు సయితము ధర్మమార్గమునందు ప్రశాంతచిత్తములతో బ్రవర్తించుచు స్వరాజ్యప్రతిష్ఠాపనమునకు దోడ్పడుటకు భగవంతు డినుగ్రహించు గాత!

అహింస

అహింసావ్రతమును పాటకులును, పాలితులును సిష్టార్దగ నాచరింపవలసిన విధానమునను మునినది. ప్రస్తుత విషయస్థితి లోగినిపులకు వేరొక మార్గము గనుపించును. దౌర్జన్యము దార్జ

నామమును పురిగొల్పినట్లు యనుభవసిద్ధము. ఆ హిందూవ్రతము చార్మకమును పెచ్చుపెరుగుట కవకాశము లేకుండ చేయును. గాంధీమహాత్ముని యుద్ధము మంతవరకును, శాంతిస్థానమునకు శారణభూతుడయ్యెను. ప్రజలలో గలిగిన రోష భావములను, హద్దులలోనుంచెను. అధికారుల దృక్పథమునుగూడ మార్పుచేసి తోడ్పడెను. శాంతి జేతములో ఎంకను కొన్ని భాగములను, అల్ల దుల కేటముగలుగుచున్నది. నిర్బంధములు చెలరేగుచున్నపుడు, మనోనిగ్రహమును నిలుపుకొనుట కష్టమయినను, అట్టితరుణులుంటే ఆహింసయొక్క మహిమ గనుపించవలయును. ప్రపంచభాత్యులన్నియు చార్మకవ్యవస్థలను వినుపుజేసియున్నవి. వానివలన తాత్కాలిక లాభము గలిగినను గను పించినను, దుఃఖభార మితోయించుచున్నది. మాంసాహార సాధనము లధికమయిన కొలదియు, సుమరోత్పాదనా మధికమయ్యెను. వానిని తగ్గించుటకు యోచనలు జరుగుచున్నను, ఆహింసావ్రత సీతను ఆధారపరచికోననది, సామ్రాజ్యము లంత రింపజాలవు. ద్వేషభావము తొలగిపోవడ ప్రేమ లతలు పుస్తరింపవు. ధర్మము రాజ్యముచేయును. హిందూజాతియు ప్రపంచమునకు ఆహింసావ్యక్తతను బోధించు వచనము గలిగినది. ఆహింసావ్రతమును తానాచరించి, జయము గాంచుచో, హిందూజాతి సంజీవ పంబాధనము నితరు లాల కించెదరు. స్వరాజ్యస్థాపనకు, చార్మకమువంతుకు బావక, ధర్మమార్గము ననుసరించుటకు భారత వర్షము సంకల్పించినది. ఆ సంకల్ప మిడేతులకు ఎల్లరుకు ప్రామాణ్యమును యవధరము జాతిమతభేదమును పాటింపక, ఒకరికొకరు తోడ్పడుట ధర్మము. ఇక్కార్యమువలన హిందూజాతి మే గాక ప్రపంచ మంతయు తరింపవలసి యున్నది భావింపరాదు మునకు, ఆహింస సాధనభూత మగును. స్వరాజ్య స్థాపనకు, ఇతర జాతియులు వేరు సాధనముల నవలంబించినవి. వాని మూలమున కోర్కె లీడేరెనను, ధర్మసమన్వయమున కవి తోడ్పడ జాలకబోయెను. హిందూజాతియు సయితము, అట్టి సాధనముల నవలంబించినచో, ప్రపంచరక్షణకు మార్గ ముండదు. అన్ని జాతియులును సఖ్యభావ ముతో మొగనుచున్నపుడే, శాంతి ప్రవర్ధిల్లును. సఖ్యము ప్రబలుటకు ఆహింస మూలాధారము చార్మకమును ద్వేషమును వెంచి విరోధభావమును రగిల్పింపజేయును. ఆహింసాకథమున, భరతవర్షము పెరిగియుండును. దాని తత్వమును గ్రహించి యుండును. స్వరాజ్యసాధిక దానిని ఆధారమును కొనవలయు. నది గాంధీమహాత్ముడు బోధించి, అర్వాచరియినను స్వీయధర్మము నెఱవరచెను. అందుల కాతనికి భారతీయు లెంతయు కృతజ్ఞులుగ నుండకమానము. భరతవర్షమున గలిగిన ప్రఖ్యాతము, ఇతర జాతియులలో గూడ నాతనాతయముల నుడయించజేసినది ప్రపంచమునకు ఆకా కరణమును గనుబడియగుచున్నది. కామార్గావళరణములకన్న మునస్సే ప్రధాన మయినదని, గోవ రంక తేయుచున్నది. ఆత్మకీర్తి ముందర, పశుబలాధిక్యము నిలువకదను భావమును వ్యాపనతేయుచున్నది. మానవుల స్పృహయమునందు మార్పు గలిగిన, విద్యుంధక సాధనములతో ప్రయోజనము దగ్గిపోవును. మానవుని ఆధ్యాత్మికకీర్తి నిజరూప మునకు నపుడు వెలుంగును. ఇట్టి ఫలితమునకు, భారతవర్షము బునాధుల జైచుచున్నది. అభివృద్ధి త్వరముగ జరుగుచున్నది. తాత్కాలికావేశ కారణమువలన, భారతీయు లీ సమయమున ఆత్మ నిగ్రహకీర్తిని కోల్పోయి, ఆహింసావధిమును నిడుచో, తమకును మానవకోటిని యపకృతి మెనన్వనవా రగుదుర. ఈ విషయమును, ప్రపంచమును నాయకులును శ్రద్ధతో పరిశీలించు యావక్యము. భారతమాత ఆధ్యాత్మిక గురుస్థానమును కోల్పోవకుండ జాతుట, అది తనయు లందరి ధర్మముని భావింపవలయును. ఆహింసా ధర్మనిర్వహణమునందు, ప్రజలను ప్రభుత్వమువారు నిరోధించి కుండుచో, ప్రజాశయసాఫల్యము సత్వరముగ జరుగుటయే గాక అశాంతి నొలగిపోవును. శాంతియు, సౌఖ్యమును ప్రవర్ధిల్లును. ఆహింస, కరుణాభు డగు భగవానిని పూర్వముహిమను కను బజుచును. భగవానుని యుగగ్రహము ప్రసరించు నెడల, మానవకోటి తరించును. అట్టి యుతకావ్య పీఠి సిద్ధించుటకు, భారతభూమి తన యావచ్చకీర్తిని వివిధరంగముల ధర్మము.

హిందూజాతియు

కలకత్తా మార్కెట్ కమిషనుల ఎదుట ప్రపం గించుచు, రాజకీయవిషయములకును వాణిజ్య విషయములకును సంబంధము లేదని వాదమును గాంధీమహాత్ముడు ఖండించెను. వాణిజ్య సౌ రక్షణకే ఆంగ్ల జాతి ముఖ్య రాజకీయవిషయముగ భావించుచున్నది. కొనెడివా లేదావలయునని కోరెదర. అట్టివరకును మార్కెట్ సప్లయతేయ వలయు నను సిద్ధాంతము, గాంధీ వ్యతిరేకమైనది. ఈవాదము, వాల్మీకీదేశములలో బనికవచ్చినను హిందూజాతియును దానికి స్థానములేదని పలికెను. వర్తకమునందుగూడ, హిందూ ప్రజలు త్యాగ ధర్మము నవలంబించవలయు ననియు, విదేశీవస్తువులను దిగుమతి చేయుటగాని, ఎగుమతి చేయుట గాని, నేర మనియు, దీనివలననే హిందూజాతి మునకు పరాధీనతకే ప్రాప్తమయ్యె ననియు, హిందూజాతియునందు చాలినంతవస్తువులు తయారు గాదను భయము తమకు లేదనియు, మార్కెట్ వర్తకులు దీనివలన రి-వేషేషన్ ఎరకు దిగుమతి గావించమని తీర్మానించుటలో త్యాగ మేమియు లేదనియు, ఇట్టి తీర్మానము నిరుపయోగ మనియు, గాంధీ హెచ్చరించెను. ధనవంతు లగు మార్కెట్ రీలు స్వల్పత్యాగమునకు వెనుదీయక, గాంధీమహాత్ముని యుగదేశము ననుసరించెద రని తలచెదము.

గాంధీమహాత్ముని పర్యటనము

గాంధీమహాత్ముడు సి. ఆర్. దాసు, మాలా నా అజడ్ గార్లతో కలసి నిన్నటిదినము కలకత్తా నుండి బయలుదేరి మిడ్నాపూరునకు వెడలెననియు, మువాల్పదాల్ గారు మద్రాసుకు వెడలెననియు ప్రకటనలు గాంధీ మహాత్ముదాల్ గారిని ఖరగ పురమునందుగలసికొనెదరనియు, అస్ససీయేటును ప్రెస్సు తంటివార్త వెలుపుచున్నది. మిడ్నాపూరు మున్సిపలు సంఘమువారు, గాంధీమహాత్మునికే సన్మానవత్రి మొనగ నిచ్చియింపజేయుట, దాని యందే కలదు.

బరికాట్ ఎలెక్ట్రీకలమయ న సమీక్షింప. అందుచే నా ర్మకములకు ప్రకటించుటలేదు. ప్రాముఖ్యమునుబట్టి, ఎలెక్ట్రీకల విషయములకు మండుటలేదు.

బరేయ ప్రభుత్వమునకు బరికాట్ ప్రభుత్వమునకు మ నస్సన్నం అధికమగుచున్నది. ఇప్పుడు బరేయ ప్రభుత్వమునకు బరేయ ఆమోదించెనా లేక నిరాకరించెనా ఇది సమస్య వై యాతగవు అధార పడియున్నది. ఈవిషయమే బరేయ నాయకులలో భేదాభిప్రాయములు గలవు.

లంకా మొనందరి ప్రత్యేకతలను గాంధీయధికము లు మార్పుచేసి కొందరు కనివాస నిలివేయబడి, వారికి తిరిగి పనులు ఇవ్వవలయునని ఇతరవారు గట్టిపట్టుబట్టియున్నారు. యంత్రాలయాధికారులు యంత్రాలను వే మోపివేయవలయునని అభిప్రాయపడుచున్నారు. యంత్రాలను కూసివేయబడినచో లక్షమంది కార్మికులు పనిలేనా నయ్యెదరు.

విచిత్ర చార్తలు

నామ్యోగో తోమము

భూతలవరకము

తైమ్మపేట ప్రత్యేక విలేజుడుట్లు ప్రాయమన్నాడు. ఇంతవరకు ఇట్టి భూతలవరకము విరోధా ప్రజలు కనివిని నుండలేదు. రహస్యపజలు పడుచున్న సాగు, బంతివంతిని చెప్పటకు వీలులేదు. నేను కాటక ప్రజాశయములలో కొంత కాలము పర్యటించుచున్నాను. వేలకొలిది కుటుంబములు గత్యం పరము లేక తీర్మానమునకు ముగియునట్లే కామగోవిందున్నారు. మాము కానాడుకొడుకు జేడగుచున్నాడ తను. తినుటకొక కొట్టుముట్టెను. ఇట్లు అన్ని సానాదులులేక, దిగంబులై తీరవస్తుములకై కాళ్ళు కదల్చుటకుకూడ శక్తిలేక రహస్య ప్రజలు పడుచున్న భూతలవర వింతంతయును చెప్పటకువీలులేదు.

నామ్యోగి తీర్మాన వేడిమికి సంబంధము కనిపించి. ముందు సంవత్సరపు సంబంధము భాగము పంపలేదు. కావున యా తోమము పంపావ్వమేమి. వేలకొలిది ప్రజలు రహస్యవరతి సారసంతములగు ప్రేమియా, ఇండియా జేతములకై ప్రేమగిడు చున్నారు.

కొన్ని పట్టణములలో ప్రతిభంతు శతములే. కుమారుడు నేడు చచ్చును. భార్యలేవు మరణించును, భర్త మరణింపి నెము కాలధర్మము నొందును. ఇట్టి భూతలవర ముందెన్నడు విని కనియుండలేదు.

మిత్రమందలివారి సమాచారము

ఆహార పదార్థములను పంచివెట్టు అధికారము సోవి యును ప్రభుత్వమును కుండవలయును గాని మిత్రమందలివారి కుండ జూడున రహస్య ప్రభుత్వమువారు గట్టి పట్టుబట్టి, ఇట్లె నచో పంపము ఆహారపదార్థము లన్నియు బ్రావింకు సేనుట పంచి చెట్టుకును, ప్రజలబాధ నిరాకరణము కాదని మిత్రమం దలివారు తలచుచున్నారు. ఈసంఘటనలతో ఇంతవరకు చార్మకీక్ష ఎవ్వరు పనించలేదు.

బ్రిటిషు కార్మిక పక్షమువారి సామర్థ్యాది.

ప్రేమ యూనియను కార్మికులు సభవారు సమావేశమై యాగిండి తీర్మానముల నానాదించిరి.

(1) తోమముజే బాధపడుచున్న రహస్యపజలపట్టి సాగు భూమి మాపును, బ్రిటిషు కార్మికసంఘములు విరాగములు నకూలుజేసి రహస్యకు సంపదలెనని యావధివారు తీర్మానించు చున్నారు. తక్షణం సభమాలనిధిమండి 1000 పానులు రహస్యకు సంపదలెను. (2) బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు రహస్యపజలకు సహాయము చేయునట్లు చేయుటకు కార్మిక సంఘమువారు గట్టిపట్టు బట్టుకలెను.

కార్మికగారి అభిప్రాయములు.

ప్రభుత్వము రహస్యలంతయు మరణవేదనయందున్నదని యు, 5 కొట్టుకుండి కామగోవి ఆహారపదార్థములను వాగక ప్రపంచము వడ్డె చేయవలయుననియు, యావధిమహాత్ములై విరు ప్రభుత్వమే అంతములకు కమ్మమియు తెలిసికొను కెచ్చిరి.

పన్నాంతు వ్యవహారములు.

డిజేలరాగారు బ్రిటిషుకానికలు వాంకలకు నమన రించి సంధిసభకువచ్చుట కంగీకరించునని దల్లికలో అభిప్రాయము ప్రబలియున్నది. జాతీయవాద పురికలుకుడ ఈసల మానే ఇచ్చుచున్నది. ఎడమ ఎట్లు అభిప్రాయపడినను యావధి యెమై డెయిలుతగకోసభవారు తీర్మానించవలయును. డెయిలు తగకోసభ సభ్యులు వచ్చేవారయ సమావేశమై యావధి యముగురించి ఆలోచించెదరు.

డిజేలరాగారు లాయరుబ్రిటికి తమప్రత్యుత్తరమును ప్రత్యేకభటుసాక్షాదా పంపిరి. సంశయమునందలి అంగములు ఇంకను ప్రకటించబడలేదు.

తెలంగాణము గాంధీ పరీక్షకుల తెలకల్లులకై సోదీ

నా, మిలిటరీసంఖ్య అధికముచేయుటకు తీర్మానించుడెను.

సర్వసాధు సమన్వయ

ఈసమన్వయ అభిప్రాయమునున్నది. హిందీసేయముల మిగు ల దెచ్చునను చేయుచున్నాడు. ఆ నైయా ప్రభుత్వమువారు మిత్రమందలివారి కిట్లెవలకొనక కామగోవిందున్నారు.

జాతీయవిద్య అవసరమే?

అనువిషయమునుగూర్చి నిన్నటిదినము సాయంత్రము క్రైస్తవమతమునకును మతమునకు వీ. పాల్ గారి యభ్యుత్ర క్రింద కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు ప్రసంగించుచు ఇట్లు నడిచిరి:—ప్రస్తుతము జాతీయవిద్యను అభ్యుత్రము నడిచి నటుల ఆచరణలో గూర్చుకొన్నది. దానిని మనము ఉద్దేశ పూరితులుగాక సామాన్యజాతీయముగా చిత్తగించవలయును. ప్రస్తుతము దెచిబడినది సామాన్యవిద్యను అభ్యుత్రము నడిచి రేని విషయము గల్గినది. ఆ విద్యను మనము అభ్యుత్రము నడిచి రావలసిందేనని గల్గినది. తుదకు ఈ సామాన్యజాతీయము అభ్యుత్రము నడిచి వచ్చి వచ్చి గాంచుచున్నది. ఇదంతయు ముఖ్యముగా కాచకీ యభివృద్ధి ప్రాయము లవలసినది. అత్యంత వికాసమునకు వలయు సామాన్యవిద్యను అభ్యుత్రము నడిచి రేక పాల్ గారి విధానములందు గుణములనే గ్రహించి మనకత్తె యభివృద్ధి జేసికొని సామాన్య విద్యానమునుండి చిరపాతండ్రి ప్రవర్తించగలము లేదా యను విషయమును యోచించవలయును. అందరిని తృప్తిపరచు విధానము ను మన మవలంబించలేము. ఈ విషయమును క్రైస్తవ యూహించ వలయును. నిజముగా మనము ఒక జాతీయ క్రైస్తవ గర్వపరులమై నవో ఒక కాశ్యమును చేసినది కలగలదు. చానమప్పపుచ్చక ఆయో చనను లాభకరముగా వినియోగించుకొనవలయును. జపానుదేశము సామాన్యముల ఆకాశాంతముని విధానము నంగీకరించుచున్నను సామాన్యములకు వికాసము (కల్పన) లను జేయుచున్నది. జపా నీయుడగు ఒక హామిగారిట్లు నాతో జెప్పిరి:— "మేము యూరపియన్ వికాసమును, ప్రకృతిశాస్త్రము (సైన్సు) సాకే తిక విద్యాపరిజ్ఞానము నుపయోగించుకొని స్వతంత్రముగా నుండ గోరుచున్నాము. యూరపుపరికరమునే పరిగ్రహించి స్వతంత్రముగా యూరపుగా మేమే బయలుదేరెదము. కాన మీరు గూడ బుద్ధిమంతులగుచు ఆట్లు చేయడు". మన జాతీయ జీవ నముకంటే జాతీయ విద్య జన్మించినది. వంగదేశపు విభజనతో ప్రారంభమయ్యెను. దీనికంతకునే దేశభక్తియు ప్రస్తుతమును లోపభూయిష్టమైన విద్యావిధాన విమర్శము కారణములు. క్రైస్తవధర్మము అవలంబించుటవలననే లేక సామాన్యవిద్యావిధానమునుండి చిరపాతండ్రి లోపములను సవరించుకొని యభివృద్ధిజేయుట ను మంజురమై యోచించుచు. వంగ కావ్యమున జీవ్యము లెన్ని యోపుట్టి నవి. విదేశ వస్త్ర బహిష్కారము భారతీయత కిది సామాన్యములకు ఆలంకారము. ముగ్ధాప్యాయమునకు మరయునానక దాల్చి విదేశ వస్త్రమును దాల్చుచుండుటయే గాక విదేశ వస్త్రమునుగూడ యుపయోగించు మని ఘోరప్రమాణ మెసగిరి దీనినిబట్టికాద జాతీయవిద్యను మతాచారము మిద ఆధారపడవలయునా యను సమస్య ఏర్పడుచున్నది. దానిని గూర్చి ముందు యోచించెదము. జాతీయవిద్యావిధానము గూర్చి జాతీయవాదులందరూ అంగీకరించినా? ఏకాభిప్రాయములే యున్నారా? ఇది చాలచిక్కులతో గూర్చుకొన్న విషయము. పరస్పరవిరుద్ధములు గలవు. ప్రభుత్వమువారి గ్రాంటును, అధికారమును వదలివేసిన పాఠశాలలు జాతీయ విద్యాలయములని మనవారు నిర్వచించిరి. కాని విద్యను గలపుపద్ధతిని తెలియ జేయరై. జీవనోపాధిని కలుగజేయు విద్యను సేర్పరావలయు గూడ జాతీయవిద్యాలయములే కావలసిందే. జీవనోపాధిని కలుగజేయు విద్యను ప్యాపింప జేయరాదా? కొందరు హిందీభాషవికాసమునకవసరమనియు, కరీంపాషాములన్నిటి కలకత్తానుగూడ ముగ్ధాప్యాయమును భారతదేశపు ప్రాచీనకృత్తియునును వన్నె చేచ్చుననియు పలుకుచున్నారు. ఇదంతయు జాతీయ విద్యాలయముల లక్షణము లని వేర్వేరు యభిప్రాయములను తెలియజేయుచున్నారు. మొత్తముమీద అందరూ విద్యను దేశభాషా మాత్రముగా గణపవలయునని అంగీకరించిరి. కాని ఈ భాషలన్నిటిని సేర్పినచాలు సేర్పకొనుటకు వ్యవధినికట్టెడిరుకొందరు నైతకమతవిషయమున సేర్పవలయు ననెదరు. మరితరులు హిందుముస్లిముసంఘభాషమునకు దృష్టాంతముగా ఉత్తరాభాషను సేర్పకొనలేక ననెదరు. ఇచ్చియు జరిగిన ఘట్టమిచ్చెడు దుష్ఫలిని వర్ణించుటకు వీలులేదు. మనము విద్యా విధానమును ఏర్పరుచుటకు పూర్వము మొదట కాలనిర్ణయ పట్టి ఏర్పరచి (ట్రైనుటేబులు) సేర్పించవలయును యోచించ వలయును. అంతియగాని ఏ విషయమున తెలకాము బోధించ వలయునో, ఎంత వ్యవధి కావలయునో నిర్ణయించక విషయములతో ప్రారంభించిన కార్యము

నగుదు. ఇదివరకే మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమున చదువలసిన విషయము ఎక్కువని మెలకొనుచున్నాడు. కాన మన జాతీయ విద్యానము మనము పాడుచేయుచుండ కచ్చే సల్పవలయును. మొదట నేలము జిల్లాలందు జాతీయవిద్యాలయములు నెలకొల్పబడినవి. ఈ పాఠశాలలందు ఆదిద్రావిడులను అస్సలు శూలను రానియరు. ఇదియేగాక జాతీయవిద్యాలయపు లక్షణములు? జాతీయవిద్యలేక అన్ని తెగలచారుల జేర్చుకొనబడనివిద్యా లయము ఎన్నటికీ జాతీయవిద్యాలయములు గావు. మతవిద్యభాష ను జాతీయవిద్యాలయమని కొందరు వాకొనుచున్నారు. జాతీయవాదులు తమలోలామే భిన్నాభిప్రాయములే యున్నా రు. బ్రిటిషుపాలనముక్రింద జరుగ విషయములను ఏమైన జెప్పడు. నానిని అందరూ ఆక్షేపించెదవారే కాని తమ జాతీయవాదములందు ఏమిందవలయునో నిర్ణయించ ఏకాభిప్రాయములు మాత్రము కావలయు. ఒకవిధానమును జాతీయవిద్యమనిన సమంజసముగా నుండును. అంతియగాని ఏమియు లేకనే విమర్శించుట నిర్ధకము. విమర్శనమే (ఆక్షేపణ)— క్రిటిసిజం-చూపిగాని ఆ ఆక్షేపణను చక్కచెట్టుబియ్యకాదు. విధియని జాతీయవాదులు పలుకుచున్నారు. విద్యావిధానము నందుగాని, విద్యను సేర్పు పద్ధతులందుగాని కాము ఏకీభవించుటను నైన జెప్పినటుల ఆక్షేపణ మూర్ఖము, జేయరై. ఇయిసాఫికలు జాతీయ విద్యాలయము చక్కగ నడచుచున్నది. ఇందు సేర్పు పద్ధతు లన్నియు అభివృద్ధి పద్ధతులే. మన జాతీయ వాదులు గురుకులాశ్రమమును మరల ప్రారంభించ వలయు ననుచున్నారు. వీరికి భౌతికవిద్యతో ప్రయోజనము లేదు. (మెటిరియాలిజం) జీవనోపాధి కుపకరించువిద్య ఆ దేశపు ప్రజల భావముల కనుకూలముగా నుండవలయును. ఇండియాలో ఇంతవరకు జీవనోపాధిని కలుగజేయువిద్య లేదు. ప్రభుత్వమున కొలువు దప్ప జేరుగానినందు. ఇప్పుడు వృత్తి విద్యవల్ల అభిప్రాయము మారింది. పూర్వమువలె ప్రభుత్వోద్యోగమునకై ఇప్పుడు ప్రాథమిక బాడుట లేదు. జాతీయ జీవనము ప్రతిభాగమున ప్రవహించిన గాని లాభములేదు. ఈ విషయమై అందరూ అంగీకరించిరి. కా ర జాతీయజీవనము ప్రవహించుచున్నది ముగ్ధాప్యాయము ప్రభుత్వపువిద్యయును విశ్వసించ నవసరములేదు. రాట్టుమనే త్రుప్తవలయునన్న నా కర్థము గాదున్నది. ఆభివృద్ధి విషయములను ప్రాచీన పద్ధతులతో జయింప వలయును. కర్నూరి శ్రీనివాసరావుగారు తమ వర్ణనామధ్యమధ్యకాశ్యమున నిట్లు చెప్పిరి:— "మనము పూర్వపు సాంఘిక జీవనమును విడనాడినందున పతితు లేకారము" మనసాంఘిక జీవనములనుగూర్చు ఏలవలయునగుదు మో నాకు తెలియకున్నది. ఇంతకే వర్ణనను సహజవిద్యను అట్లు చెప్పబడినది. "అయాజాతులకు విధించబడిన వృత్తి ప్రకారము అయాజాతుల వానికి క్రియారూపమును దాల్చు విద్యను సేర్పించిమేని మన కంతయు జేయముగ నుండును" ఇచ్చట మనకనగా నెవరో గ్రహించవలయున్నాము. జాతీయత, స్వాతంత్ర్యము, స్వేచ్ఛను సేమా విభేదముల సరయవలయును. జాతీయవిద్యనుగూర్చియున్న భిన్నాభిప్రాయములే జాతీయతకును, స్వాతంత్ర్యమునకు భేదమును గల్గించుచున్నవి. సాంఘిక ప్రజాస్వామ్యమును గాని రాజకీయ ప్రజాస్వామ్యము ప్రయోజనము లేదు. మన విద్యాసంస్కర్తలు ప్రాచీనపద్ధతులకు బోకనే జాతీయవాదులనుకొను చేతిపములు, వృత్తి విద్య, దేశభాషలు అంగ్లమును మాధ్యమికవిషయమునను యభివృద్ధి జేయుచున్నారు. మనము జపానీయులవలె మంచి గ్రహించి (సబలయందు క్రియారూపమును దాల్చు భాషను సభివృద్ధిజేయ వలయును.) కాన సామాన్యవిద్యానమును కల్పించు వది పూర్వపునాగరీకమును బొందగోరుట నిష్ప్రయోజనము కాన ఈ అసహాయాద్యమ ప్రచారమునను ముగ్ధాప్యాయము, బాహు కవిచంద్రుడుగూడ ఇదేయభిప్రాయమును గల్గియున్నాడు. బాహు రామమోహనుడు మెహతాగోక్షే అంతలవారు సామాన్య విద్యానమును దాని లాభములను కొనియాడిరి. అట్టియెడల మనము నిరసించుట చే ప్రయోజనము లేదు. అంగ్లవిద్యవలన బానిసపుత్రి (స్టేట్ మెంటాలిటీ) ఏర్పడుచున్నది వినుచున్నాము. వీరికంతకు అంగ్లవిద్య ఒకటి ప్రధానకారణముగాను. ముగ్ధాప్యాయముల కారణములు. తమ అల్లులను ప్రభుత్వోద్యోగములందును ప్రవేశపెట్టుటకు మామ గారు జేయు ప్రయత్నములు కొంతవరకు కారణము. మన ఇచ్చ వచ్చినటుల వివాహమాడుటకు స్వతంత్రము లేదు. కార్యము అక్కరలే దనుటకు మనకు అధికారము లేదు. పూర్వమే మనము సహజవిద్యను సేర్పెదలు ప్రాచీనపెట్టిరి. చనిపోయిన 11 హామివరకుగూడ వారి యాజ్ఞ

ప్రకారమే మనము నడుచుకొనవలసియున్నది. ఇక మనకు స్వాతంత్ర్య మెక్కడెక్కడ? ఈ బానిసత్వముకంటే రాజకీయ బానిసత్వము చెడ్డదికాదు. తక్షణమే కవిచంద్రుడుగూడ మనము సామాన్య విద్యానమును, కల్పించుట స్వతంత్రతాపరాధమనియు మనంబు మనమే చెబునాలము. బడుచున్నటు లగునని జెప్పి యున్నాడు. కర్ణమప్రభువు విశ్వవిద్యాలయపు చట్టము ప్రకారము ఉన్నత పాఠశాలలందు అంగ్ల దేశదర్శితము సేర్పవలసిన నిర్ణయించిరి. మెహతా గోక్షే మున్నగువారు అంగ్ల దేశచారిత్రములను స్వాతంత్ర్యమును బడయుటకు మార్గ మేర్పడును గాన అది ఉండి తీరవలయు నని. అంతియగాని ఖండించలేదు. సామాన్య భాషములందును, కీలమునందును, జీవనము నందును ఉత్తమగుణములను గ్రహించవలయును. మనపెద్దలు సమగ్ర యానము గూడ దనిరి. అద్వానీవల కనుక విదేశీయులతో పరిచయము లేకపోయెను. వారి తెలివితో, వారి వికాసము మనకు లభించలేదు. విద్యను అన్ని తెగలవాటికి సేర్పలేదు. ఎవరో కొందరికే సేర్పించిరి. కాన మనకు భిన్నాభిప్రాయము లున్నను మంచి అవకాశము లున్నపుడు వినియోగించుకొని బాగుపడ వలయును. మహాత్మా గంధీవంటి వాయుడు ఈ ఆశునిక కాలమున లేడు. ముందు పుట్టినాడు అయినవెద నాకు గౌరవముగలదు. కాని ఆయితో ఏకీభవించవలసినది. పాఠశాల బహిష్కారమునుగూర్చి గొప్ప తప్పునెట్టిదని అనుచున్నాడే అంగీకరించెను. హిమాలయన్ బ్రిటిషు బిల్లునుకొనెను. మహాత్ములు సదా తమ తప్పుల నొప్పుకొనెదరు. అందుచేతనే అంత కీర్తిని గడంచగల్గిరి. మరితర విషయములకై మనము ఆయనను ఆరాధించలేకపోయి నను మనదేశము నావరించుకొన్న మోసమును, కపటమును మాన్పుచున్నందులకై పూజించవలయును. పాఠశాలలను నూలును వదలకుటకు. ఉపయోగించవలయుననియు మన రాచకీయ మోక్షము చరకాకర్మాలయముమీదనే ఆధారపడి యున్నదని మహాత్ముడు తెలియజేసెను. ఇది రెండవతప్పు. ఇదినిజము గాదు. జపాను మనవలెనే సామాన్య సంయోగమును త్యజించి స్వాతంత్ర్యము న చేత్తిం చి యుం డి న ప్రస్తుత ముండున్న జపానును మాచి యుం డి న జాతీయము కాన భావోక్తలుగాక కృతనిశ్చయమై సత్యగు మార్గమును త్రొక్కి కృషిచెప్పుడు. కాలవిప్లు సుఖితులుగను లాభకరముగా నున్నది. ప్రస్తుతమునున్న అవకాశములను వినియోగించుకొన్న ముగ్ధుడు ఇంతకు ఎక్కువ అధికారము గల్గును. లాభభోగ్య మములను నైతికాభివృద్ధి గల్గింది. సిరిగా మోకలాడ్డువా రుండురేయని మీరు ఈ అవకాశములను పోగొట్టుకొనక బాధ్యత గల పౌరులుగండు. నాయకులు మీలోనే బయలుదేరవలయును లేకను యువకులు మామీదనే ఆధారపడియున్నది. అభ్యుత్రము. రామలింగారెడ్డిగారితో పూర్తిగా నేరీధించి ఇట్లు నడిచిరి. మనజాతీయవాదుల విద్యాలయమున అంగ్లము, ప్రకృతి శాస్త్రము, మామలైనటు రికరెగిలోను, కళలనభ్యసించు విద్యార్థులకు (కళాశాలలు) సేర్పబడుచున్నవి. ఇక వారివిధాన మునకు మాత్రాధానమునకు విభేదమెట్టి? జాతీయవిద్యాలయము లనుటయేగాని వైపర్థులు మానుటలేదు. అదయారులోగూడ ఆటంకం జరుగుచున్నది. ప్రస్తుతపు విద్యావిధానము లోపరా హిత్యముగాదు. మనమందరము కలసి పాటుబడి, యభివృద్ధి జేసి న ఆ ధునిక పరిస్థితులకు అనుకూలించ గలదు. క్రియారూపమును దాల్చు గలదు. జీవిత పద్ధతులకు కుపకరించును. అందుచేతనే వృత్తివిద్యను మాధ్యమిక పాఠశాలలందు నిర్వంధముగను అభిరుద్ధిగను ప్రవేశపెట్టుచున్నా రును. ఈ విషయమై విద్యాభివృద్ధానము గలవాటితో యోచించు చున్నారము. వైదాపేట పాఠశాలయందు మాధ్యమిక పాఠశాలవిద్యార్థులకు వృత్తి విద్యను సేర్పచున్నారు. వీరు తమ విద్యార్థులకు గలవెదరు. ఈ విధముగా అందరూ జీవనోపాధి పొందగలదు. నూతనభాషను అభ్యసించివని. పాలనమున నూతన విధానము అనుకూలముగా అవలంబించ బడినది. అభ్యుత్రము నకు రెడ్డిగారికి వందములతో సభ ముగిసెను.

ముఖ్య గమనింపు.

యోగ్యతావస్త్రములు. 2942
(6) కాశీజునుగూడదు దుర్గా మెడికల్ హామిగారిలో గురికలకు సేవించుటకు రాలిపోయి ఆ హామిగారికి వస్త్రములకల్గెను లేక జుబ్బుగా కావచ్చును. అరెడ 8 సంవత్సరములకు భాధకలకుంబివా. ఇచ్చి అరెడ చాలా గుణముగా మార్పెను. రెట్టుకు మిక్కిలి సంకీర్ణము చూపును.
జి. ధర్మన్ }
28-8-19 }
బ్రిజ్ కిషోర్.

స్థానిక వార్తలు

టి. కేశవముగారూ: మీరు కావాలి నుండి నేను యి
ప్రభుత్వమిచ్చి, కేసును ముగించి బయటకు నోదావరి జిల్లాకు
వెళ్ళిపోతాను.

బీదవారిల కన్నప్రదానము: శ్రీ జయంత్యు
త్సవ సందర్భమున శ్రీకృష్ణ భక్తజన సమాజమువారు 11 వ
తేదీన బాపిట్లపురం పెరుమాళ్ కోవెల గార్లెన్నునద్ద 300 నుండి
బీదలకు అన్నప్రదానము గావించిరి.

జాతీయనిధి పాఠశాలమిక సంఘము: ఈ
సంఘముయొక్క పాఠశాలనాథ 19 వ తేదీ పాపవారం సా
యంత్రం 12.15 గంటలకు హాంబుకోట్ల మహాదేవస్వామిగారి
జరుగును.

ఒక గొప్ప సభ: శేతు (గురువారము) సాయంత్రం
లము 5.30 గంటలకు తిరుపతి క్షేత్రమున ప్రతిభాగమున నొక
బహిరంగసభ జరుగును. మాలానామహమ్మదాలీగారు, మాలానా
అబదు సాదానిగారును ఉద్ఘాటనయం చేసినట్లు తెలుస్తుంది.

**బట్టలవద్ద కుటుంబ శుక్రవారము సాయంత్రం 4.30 గం
టలకు గాంధీపూజాత్మకమైన, మాలానామహమ్మదాలీగారిని కలసి
చాటితో కలవబడుతుంది.**

గాంధీమహాత్మ్యము: గాంధీమహాత్మ్యమును, మాలా
నామహమ్మదాలీ, తేగంసాహదామహమ్మదాలీ, మాలానాబ
జదుసాదాని కలకత్తా మెయింబూలే శేతువదరాసుకు 20-20 గం
టలకు చేరుదురు. వెంట్రులు స్టేషనులో కాలగ్రెనునామహమ్మదాలీని
పుష్పహాలంకృతుల చేయిస్తారు. ఉత్సవము రాంతకాల్యాణి
గారియొక్క సేవీయరుపార్కు, మోంట్సోర్ట్ల ప్రెసిడెంట్ మో
కోర్డూమారుగా వెడలును. వెంట్రులు స్టేషనువద్ద గుంపులు చేరకుం
దులూగున చాటిపాడెత్తును ప్రజల నియంత్రణ వారియందును
ను. మాలానామహమ్మదాలీగారు తేగంసాహదామహమ్మదాలీ
గారు నుంగంబొకంటోని మహమ్మదుమూసా సెయిటు సాహె
బుగారి గృహమునందు బసచేయిస్తారు.

చెన్నపురి ఆన్నదానసమాజము: గత మాసం
వారములలో కింది విధమున ప్రత్యేకముగా బీదలకు అన్నప్ర
దానము జరిగెను. యస్. యస్. రామయ్యయ్యకంపె 400 నుండి
కిని, నాథ ఆస్వామిశాస్త్రిగారు 200 నుండి యస్. జగదీశ్వర
నాయకగారును, డి. అరుణాచలంపెట్టిగారును రాజ్ సాహెబు
రుమాపుపెట్టిగారును కృష్ణయ్యపెట్టిగారును, గంధి గంగు
న్నామపెట్టిగారును, చిల్లపేటగారును, డి. కే. మల్లాభాషెట్టి
య్యగారును, డి. వెంకటేశ్వరపెట్టిగారును, యస్. రాజగో
పాలునాయకుగారును, కావీరండు మొగ్గవంకగారును,
కన్వరామానుజుపెట్టిగారును భూనారంపూర్తిగారును, కలవల
నీలకృష్ణగారును, ఆండాశమ్మగారును, డి. జలమేలు నంగరా
మమ్మగారును, డి. కృష్ణగారు 100 నుండి, కొట వడవపు
నాయకుగారును 50 నుండి, అమీను సేనుకలవలగారును,
యస్. గురుస్వామినాయకుగారును డి. కృష్ణగారు 50 నుండి
కిని అన్నప్రదానము గావించిరి.

ఆయుధ నిర్ణయము

వాషింగ్టన్ మహాసభ

అమెరికా సేనాధ్యక్షులకు అందజేయు, బాల్టి, రూటి,
హ్యూడెనుగార్లు వాషింగ్టన్ మహాసభలో అమెరికా ప్రతి
నిధులుగ యుండెదరు. అయుధనిర్ణయ సభయందు బ్రిటన్ యు
వై తొడుస్తేట్లు, ఫ్రాన్సు, ఇటలీ, జపాను ప్రతినిధులు మాత్రమే
పాల్గొనకొనెదరు. పాశ్చ్య సమన్వయముపై జరుగు సభలో
వై నా, బెల్జియము, హాండు ప్రతినిధులు కూడ పాల్గొనకొనె
దరు.

మొహర్రం కలహం

ఆదిద్రావిడుల గాఢభక్తులు

నిన్నటిదినము మొహర్రంనందుగ కడపజిల్లాను. పీఠునం
డనునందు సమీపము. ప్రతిసంవత్సరమునందు వరినే పేరు ఆధి
క ప్రభుత్వంలో బాధ్యతలో దొరగింపబడినది. ఆదిద్రావిడులకు
గృహమృత్యుయందున వైరము ఆధికమునందునుటలే ప్రతిసం
వత్సరమునందును పోలీసులధికారులు వై వెన్నువివ్వలేరు.

మద్యాన్నము శుభముగంటుచుండి బ్రాహ్మణులతో
నిండియుండెను. ప్రజలందఱు ఎట్టిఅల్లరిచేయక విధివెంటి పోవు
చుండిరి.

ఆదిద్రావిడుల బాధ్యతలు

సాయంత్రం 5.45 గంటలకు కొన్ని పట్ల మహమ్మ
దీయ వస్తామని, వారి అనుచరులతో బ్రా. డి. వ. ర. రు
మన్నడివద్దయున్న సభాపతిల చూచి వ మ న క న మ్మ
సరికి, ఆవరణేమిండి రాజ్ వద్దము కుండు నారంభించెను. జన
సమూహము వందల గందర గోళము అధికమయెను. అందఱు ఇటు
సటు సరుగడ మొదలిడిరి. కొందరు మహమ్మదీయులు, హిందు
వులు చేరి సభాపతిగారికి చెల్లి ఆదిద్రావిడులు, కిక్కిరింపుకట్టిరి.
కాని పోలీసువారు విషయ పూర్వకముగా వారిని శాంతింప చేసిరి.
ఒక పోలీసు సార్జంటు మహమ్మదీయ వస్తామలకు చలాము
చేయుచు వారి కోపమును తగ్గించుట చూ ప్రతినిధి చూచినాడు.
పోలీసువారు విక్కిలి చాకచక్యముతో రాం తి ని
సాపింపజరిగెను. గాఢభక్తులతో ఒక సమన్వయము తిగ్గగనే
పోలీసువారు పరచేరిలోనికి దూర కొందఱు అరెస్టు చేసిరిని
తెలియుచున్నది.

మొహర్రం సమస్య

కల్లికోట, పెద్దపర్తి 18:— కల్లికోట మేనల్దేవు
గారు ఈదినము ఇట్లు ప్రకటించుచున్నారు. “వారియొక్క కు
న్నాధ కూన్టీమారు హాజీ 1000 లేక 1200 మందొకటి
నీలంబూరులో నున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈవారు మూర్ఖు
భాగములతో పోలీసు విశేషముగ నున్నది. ఉలువనామహా కూడ
వస్తామలకు పోలీసు జరుగుచున్నది. మొలకూరునందు వెల్లె
నేరీ ఇంజిలితో కూ తంగర్ కొందరు ప్రజలతో నున్నట్లున్నది.
నా బాటాటులొనికి దండెత్తినప్పటినున్న దెవరెపు కొనసాగ
లేదు. నంబూరులో ఆచారవద్దములు దొరకుటలేదు. వెల్లెలు,
ధాన్యపు మకాణములు విశేషముగ పోషిడి చేయబడుచున్నది.
కాన అనేకస్థలములలో ప్రజలు నాగభక్తులను దొంగక
చేస్తారు మాన కలసికమ్మును.”

పాలకూరు వార్తలు.

పాలకూరు, పెద్దపర్తి 18:— నిన్న ప్రత్యేకరయిలలో
గవర్నరు ప్రభువుగారును, అతని సేవకాల్పులమును, బాల్కన్లు
స్థులకు సేనాని ఆహూతమీదుగా సాయంత్రము 6 గంటలకు
చెల్లిరి. వారపుట 2 గంటలసేపు నిల్చి, నిలిచి, మిలిటరీ ఆధి
కారులతో పరిశీలనలు గురించి చూట్టాడిరి. అంతట రయిలు
కల్లికోట వైపు బయలుదేరి వెళ్లెను. కల్లికోటలో ఉదయము
2 గంటలకు గుంటూరుదేరి ఉలవతోటమీదుగా నుడరాసుకు వెళ్లిరి;

అప్పటి కంకరకావాయ, చేరియ్యగో నారాయణక
నాయులు ఆత ఇద్దరిని పోలీసుకు అరెస్టుచేసిరి

ఎ. పి. క్రొంబీతను ప్రత్యేకవైకికాపసపు దండనాధి
కారి పీఠధిపతి ను జేయుటకును వెనుకబడాలము గత
గురువారమునాడు మన్నారపూటుకు చెల్లివచ్చెను. శత్రువులు
కొండలలోకి సాచిపోయిరి. ఇంతట వైకికులు పండికాడుకు
తిరిగివచ్చిరి. తిన్నెననే శత్రువులు మన్నారపూటుకు తిరిగి
చేరిరి. వద్ద-మేడ స్త్రీలు కార్యాలయము వాశియు గానింప
చడినది. రాజగోళం పోరులన్నమామ అన్నియు భయముగా
నించుచుండెను.

ఉలవతోటమీదుగా ఆయుధసానులైన మొహర్రం
శత్రువులు 1000 నుండి పాలకూరు సభామునుకు వచ్చుచున్నా
రని సభ-ఇకాస్పెక్టరు నిన్న తంతివార్తను పంపెను. బ్రెవేరీ,
కడ-కెయిలుమీద వారు పడుచున్న ప్రజలు భయపడిరి. ఉలవ
కోట గ్రామము లందఱు గ్రామమును వదిలిరి. ఉన్నకమ్మ
సాహెబులు ఆతని జనుకు, ముటుల పోలీసులుగ వెచ్చుటతో
మోటారులతో వెళ్లి వెళ్లిపోయిరి. బాగు అంగళ్లు మూడు
చడినది. వైకికులు నింపులయను నని బాయింటు మేట స్త్రీలు
తంతివార్తను పంపెను. వచ్చు కొందఱు ఇరులలో కూడ గ్రామ
ములకు వెళ్లిపోయినారు. ఇరులకు వెళ్లి-తదనిచెప్పుచు,
దివానుమూరూరు కృష్ణమనామగారు బాగు వీధులకంప
మోటారుమీదలో వెళ్లెను. శత్రువులు రెండుజేయుటకు
1000 నుండి పోలీసుల పోలీసువారు చేర్చిరి. కస్తూరు ప్రి-న్న
ని వైకికులు వెంటబెట్టుకొని పోలీసులనుండి వచ్చినారు.
రాత్రి కోడంబుత్తుల నుండి రెండు పోలీసులు వచ్చిరి. పా
ల్కాటు, మంద్యంపురపు పూలము రెండునున్నది. మంద్యం-
మన్నా నుంబూరు పోలీసుల సచివశ్రీ ప్రమాదమును పో
నిచ్చుటలేదు.

కీలాపాతు స్వచ్ఛంద సేవకులు మార్కెట్ గృహమును రక్షించుట

కలకత్తా బుర్రాబాబుగారి వొక మార్కెట్ గృహమును
సోమవారమునాటిరాత్రి కీలా పాతు స్వచ్ఛంద సేవకులు
రక్షించు చుండిరి; అది “స్టేట్స్ మెంట్” యొక్క గ్రామమునందు
భట్ట బట్టల బస్తాకు సాయము అని చెప్పిన ఓడ్ర కూలిగానిని
ఒక మార్కెట్ గృహము వందల బట్టల బాగులతో కింగడంతి గలి
గెను. తల్లిదండ్రులు కీలాపాతు స్వచ్ఛంద సేవకు లనేకులు మా
ర్కెట్ గృహముమీదికి సరుగెత్తివచ్చిరి. మీరు చచ్చుచున్నారని
చెప్పి మార్కెట్ తన తలుపుల ముట్టించి మూసికొనెను. చూచి
ఇనుపద్వారములకును వుద్రయగ మూయుడెను. ఈ లోపు
స్వచ్ఛంద సేవకుల సంఖ్య 1000 వరకు చేరిపోయెను. ఇది వివ
గానే పోలీసులకు తెలిసి బయలుదేరి అప్పటి కరిగెదెంచెను.
తలుపులు తెలువకుటనీరని కీలాపాతు సేవకులు అబదుచుండిరి.
ఒకరు మృతకేసుమును ఇరుగులమునని వారు కోరెదెంచె
డిరి. పోలీసులు వెదకి చూచుటమీద చిన్న గాయములు తగిలి
యన్న ఒక కూలిగానిని పట్టుకొని, వైస్కోకాశాల ఆసుపత్రికి
బదిలీచేసిరి. వానికి ఏం గాయములు తగిలెనో ఎవ్వరికి తెలియ
దు. ముపురు చలువిధముల చెప్పొందుచుండిరి. స్వచ్ఛంద సేవ
కులు క్రమముగా నుండిరి. రాత్రి అంతయు వారి కాపునా
చేరెదెమని చెప్పుగా, పోలీసులు కొందరు వెళ్లిపోయిరి.

విక్కింగో హాం కర్నాటక మిల్లుపనివారు

అయ్యూ, ప్రస్తుతం బెంగళూరుకర్నాటక మిల్లుపనివారే
విజయముచాలనివారకరము అన్నా సోమము లేక కష్టపడు
తూ. పుండెనంగతి యెట్లుకె తెలిసిన విషయమే కాదా. ఇప్పుడు
సరివాండు. పెట్టెయెట్టుకొని భిక్షమునకు వొకరు యిద్దరుగా
వస్తావున్నారు. వారికి సహాయం చేయి దొంగకడము లేదు. శే
బయరానియొక్క ప్రెసిడెంటు మహారాజశ్రీ కల్యాణసుందరం
మొదలయిన ఈ విషయమై ప్రశ్నిచేసిని వొక వొక ప్రాంత
లందరిని యేకముగా చేర్చుకొని ప్రతి భిక్షిన్ని గాన్పించి
యోగిధిలో వుండే చెప్పవచ్చునో మూడై కూలివారెళ్ల వెచ్చని
స్థానములు కెప్పిలే క పీఠాలోపుండే చెప్పవచ్చును అందఱు
కూలివారెళ్లకష్టములు తీరుదురు. ఇది సహాయం ప్రార్థించు
యన్నాము. తోట చరమ్యనాయకు, కె. నయ్యగో
విక్కి, నున్నడి, వృదాను

చిరాల ప్రాంతమునందు చిన్నప్రశాగము కావడం
వారప్రమాదమున్న కొందరు గానించుచున్నట్లు తెలుస్తుంది
ప్రాయమన్నారు.

విజయనగరం వార్తలు. నిజయనగరం స్వరాల్యా
క్రమములలో తన సర్వస్వమును కడుకుకొంటి నని కర్నాటక
న్నాధికారులకు వ్రాయుచున్నారు.

శ్రీయుత బోడె నారాయణగారు, తంబు రామస్వా
మి వాడరీగార్లు చిత్తూరు నుండలములో కార్మికు ప్రమాద
సేయుటకొరకు, ఆంధ్రరాష్ట్రము కార్మికు, సంఘమువారు
సంపురున్నాడు. వారి నుండలవాసు శిల్పరు గారికి తన సహా
య్యముజేయుట నిశ్చయము.

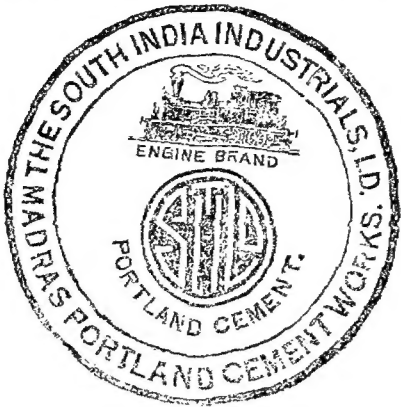
వైకలూరు గాంధీకాలో సందహసాద కల్లూరులకు ప్రతి
యవ లాభికుల నిడినది. వాటికా కట్టేచుట్టు పోలీసు
ఉద్యోగియైన కా వ లా ముంచిరి. వాటికా కట్టేచి
అనుకోనియన్న కోట్లూరుదగాని, మట్టుపట్ట 2 భద్రాంగులూరు
మున ప్రాంతవాసులు తప్ప ఎవరూ రానూవని ఆజ్ఞాపించిరి.
మామోసానుమలచేత 19 నాకాదుబుట్టాడిరి. పోలీసులు
కట్టలేరు. 5 నాకాదుబుట్టాడిరి. పోలీసులు
టానే పోలీసుల రప్పచేయమని మర్నం పట్ట పీఠములు వాటి
చేనుగా పోస్టు ద్వారా పంప మని వెంటనే కిక్కిరు వ్వారి
పంపించిరి. పోలీసు చుకాదుముల పోలీసుగారే ఇక్కడ
సాముకు సాడిరి. ఇంకను పూర్వ పరిస్థితులు చెప్పుచున్నాడు

చెప్పిపోవుట. మృగాను నివాసియగు కంగంకెట్టి
గయ్యగారి కుమార్తె వెంకటేశ్వర్తి, నియంత్రులు పుష్పానున
వెళ్లికన్నము తిన్నించుకొని సోయినందున అప్పటి కుండిరి
నుట్టుపట్ట గ్రామాదులు వెదకినను కనపించలేదు. ఏ గ్రామ
దైన పుష్పానున యాడినక కిలాబమును తెలియలేదు కా
చున్నాడెను. 18 సంవత్సరముల వయస్సు. నూనాకాకు. సా
నాదు. పోస్టుకున. రెండువచ్చి కొద్ది వెంట్రులు నలభై క
ముఖం గుర్తుగలవు. దండమాడి నెండుకుపుర్యాది. సేతు
పుష్పానునపోట్ల, గుడివాడతాలూకా కృష్ణాశిల్పా.

ప్రఖ్యాతిపొందిన మాయొక్క

"బ్రాండ్ ఫోర్టులాండ్ సిమెంటు"
"ENGINE" BRAND PORTLAND CEMENT

గవర్నెంటు డిపార్టుమెంటులు
హిందూ రాజ్యములు
గనులు, త్రొవ్వ కంపెనీలు
కంట్రాక్టరులు

మదరాసు కార్పొరేషన్
మదరాసు పోస్టు బ్రష్టు
ముసిసి పాలిట్రీలు
ఇండ్లు కట్టువారు

అందరును విశేషముగా వాడుచున్నారు. ఏలననా:-

1. మాయొక్క "ఇంజిన్" బ్రాండు పోర్టులాండ్ సిమెంటు కట్టమైన మూలవస్తువులతో చేయబడుచున్నది.
2. బ్రిటిష్ స్టాండర్డ్ స్పెసిఫికేషన్ (British Standard Specification) ప్రకారము కట్టమైన చేయబడుచున్నది.
3. అనేకరకములు చేయక, ఒక్కరకము ఎంతగానూగా చేయబడుచున్నది. అంతగానూగా చేయబడుచున్నది. వైశిష్ట్య కారణములచేత అందరును దీనినికొని కట్టడములకు వాడుచున్నారు. కట్టడముల బలమి సిమెంటులచేయబడుచున్నదని అందరికిని తెలిసియున్నది.

సిమెంటు తీయడపుడు "ఇంజిన్" బ్రాండు అడిగి తీసికొనినయెడల కట్టడములందు ఏలోపములు కలుగ శక్యము. సిమెంటు వాడుటయందు ఏసందేహములు యుండినను మాకు ప్రాసిన వివరముగా వ్రాయు మా.

ది మదరాసు పోర్టులాండ్ సిమెంటు వర్క్స్

సొంతదారులు:

ది సౌత్ యిండియా యిండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్

పోస్టు పెట్ట 101, మదరాసు.

THE MADRAS PORTLAND CEMENT WORKS.

Proprietors,

THE SOUTH INDIA INDUSTRIALS, LTD.

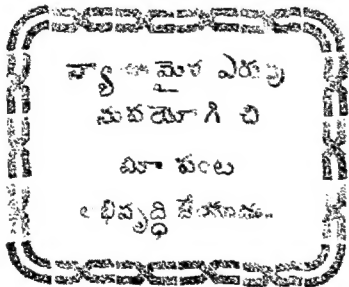
(8049)

Post Box 101, MADRAS.

International Ad. Service. S-8.

మా ప్రత్యేక పు
ఫర్టిలైజరులను

వడ్లు, బెటరు, జొన్నలు,
తెంకాయ, పొగాకు
మొలకలగు వంటలకు
వందించుటకు
ఉపయోగింపును.

చేసేపాడి యంత్రములచే
తయారుచేయబడిన
చేకల ఎటువు
ఎముకల పాడి
మొలకల పాడి
ఉపయోగింపును.

ఇతర వివరములకు భారతీయ ఫెర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్ కు సంప్రదించుము:-

ఇండియన్ ఫర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్.

ట్రీచూరు. (మలబార్ కోస్టు)

INDIAN FERTILISERS, Limited.
TRICHUR. (Malabar Coast)

లేక మనకు మధూరి చలమయ్య, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా ఎన్. డి. కృష్ణ అయ్యంగారు, ద్వారక, మధురజిల్లా. సి. ఆర్. రామచంద్రారావు, పోస్టు, నామకల్. టి. ఆర్. రామనుజన్, శ్రీవేంకటాచలం, బెంగళూరుజిల్లా. ఆర్. ఫిల్లలోకాచారి, తిరుచూరు, తంజావూరు జిల్లా. టి. ఎస్. వెంకటేశ్వరయ్య, సత్యాగ్రహం, తిరువల్లూరు. 3014

వనావధినరన్నరిల్లా

కృష్ణానదికి రక్షణయొక్క అవసరము, భారతీయ ఫెర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్, ఇండియా ఫెర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్, ఎన్నటి రైతులకు భాగ్యమును ప్రతిభాగా కలుగజేయును. (2978)

విలాసము పి. డి. సావంత్.
నెం 144 ఫనపవాడి బొంబాయి.

ప్రకటన (3120)

మా వద్ద 86 హక్కు పత్రము హక్కునీ ఆయిల్ ఇంజన్ అమ్మకమునకు గలదు. వలయువారు ఈ వివర విలాసమునకు వ్రాసినయెడల యావత్తు విషయములు తెలుపబడును. తమ్మన వెంకటసర్వేస్ అండ్ తమ్మన శ్రీరాములు. ఏలూరు.

గంగుగంగులంగు

వైద్యరత్న పండిత,
డి. గోపాలాచార్యగారి

రక్తమును కృత్రిమమును
మేనాచార వృద్ధులను బోగొట్టును
అన్ని విధములగు బలహీనములను అణచును
పొడుగులగులకు మంచిది
గుండెదడను నివారణజేయును
గర్భ కారకములను దరుమును
చాచరకు గర్భిణీలకు నుత్తము
చనుబొలక వృద్ధిపరచును
మూసలకు మంచిది
మెదడును బలమును గలగజేయును
నరములకు శక్తిని హెచ్చించును
విద్యాభ్యాస ప్రాణమిత్రము
ప్రాణశక్తిని హెచ్చించును
తీయగోగులకు మిగుల మంచిది
కానగోగులకు అత్యుత్తము
గుండె కాచును మిక్కిలి బలము నిచ్చును
ఉపరిత్రిక్తులకు అధికబలము జేయును
ఉబ్బరగోగులకు మిగుల హితము
వెల బుడ్డి 1-కి రూ. 3-4-0.
ప్యాకింగు పొట్టేజి ప్రత్యేకము.
కాటలూగు ఉచితము.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

41, అచారప్పన్ వీధి, జి. టి. మదరాసు.

తెలంగాణము:-

పండిట్ - మదరాసు.

పాశ్చాత్య వైద్యరత్న పండితుల
ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతమును
రోజూమయహార
కస్తూర మాత్రలవలె

సర్వోత్తమగుణకార్యుడు దివ్యావధాను
సోమిటి లేదని భారతీయగా చెప్పవచ్చును
వీటిలో అత్యవకరమైన యే వస్తువు చేరలేదు
గావున అతడు పుట్టిన శిశువు మొదలుకొని
వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కరూను సంజేహములేక
సేవించవచ్చును. ఈ మాత్రలు 8 నుండి 1 క
రెడ తొంబూలములలో గాని లేక వట్టి నోటి
లోగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చిన
పడిల మందము అజీర్ణము మలబద్ధము విశి
ష్టము జ్వరము మలేరియాజ్వరము శీతము
వాతము, దగ్గు, పడికము నరముల నొప్పి బల

హీనత ఇంపు ఎంబా ప్లేగు కలరా మున్నగు ఇంకా అనేక
వ్యాధులకు వ్యగ్రమై రావచ్చును. జబ్బుగలిగిన వేళ ఉపయో
గించిన తక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకహోట మాద్యుండ ము
నిన గురుస్థాయి వ్యాపారములు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు
ఘోషాస్త్రీలు కూడ ఈ మాత్రలను సేవించి గుణమును పొగ
డుచున్నారు. 250 మాత్రలు గల సీసా 1-కి వెల రు 0-4-0
ఒక సీసా మొదలు 6 సీసాల వరకు పొట్టేజి 0-4-0 ఒకేసా 3
6 సీసాలను తెప్పించిన పొట్టేజి రు 1-8-0
12 సీసాలు " " 2-18-0
25 సీసాలు " " 5-0-0

అన్ని దుకాణములందు దొరకును
శ్రీ శ్రీ తారామవ వైద్యశాల

(301-594)

మై సూర్య.

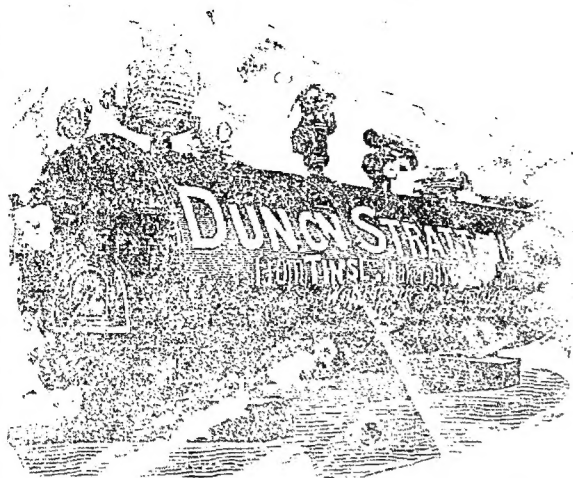
తండ్రి విలాసము - పండిట్ మైసూరు.

DUNCAN STRATTON & Co.

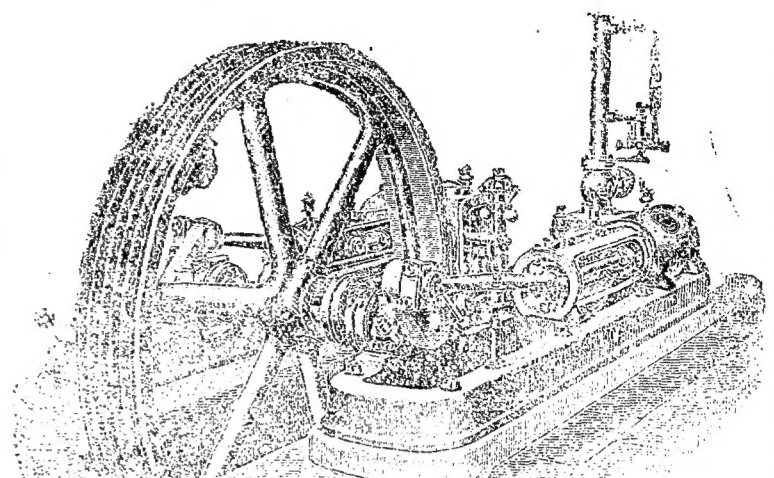
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

(2412)

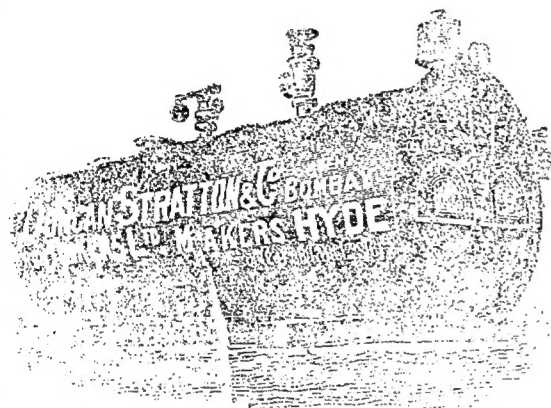
ఎంజనీర్లు, మెషిన్ రి ఇంపోర్టర్లు, 3 మెయిన్ వీది, బొంబాయి

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
మందును — దయా మేటరు
అ. 4. మొదలు 6 అ. 6 అం.
మ. 10 యంతును.
స్టీంబోయింగు ప్రెషరు
80 పౌనులు మొదలు
160 పౌనులవరకు వుండును.

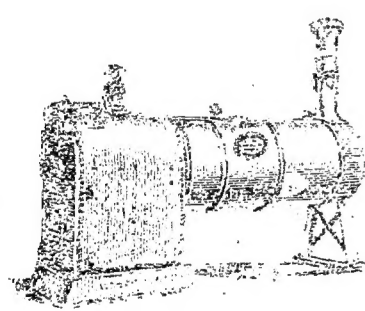

హైక్రాను స్టీల్ కార్నిష్ బాయిలర్లు.

హైక్రాను స్టీల్ లంకామైద బాయిలర్లు.
పొడవు 28 అ. మొదలు 32 అ. వరకు వుండును.

దయా మేటరు 5 అ. మొదలు 8 అ. 6 అం వరకు వుండును.
స్టీంబోయింగు ప్రెషరు 100 పౌ. మొ. 250 పౌ. వరకు వుండును.

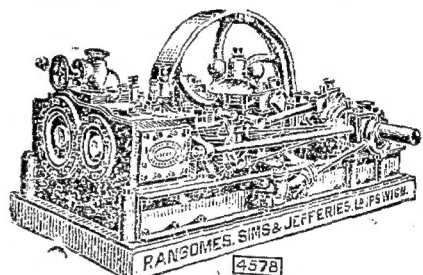
లోకో మొట్టిట్యూబల్ బాయిలర్లు.
స్టీముబోయింగు ప్రెషరు 80 పౌనులు మొదలు
100 పౌ. 120 పౌ. 150 పౌ. వరకు వుండును.

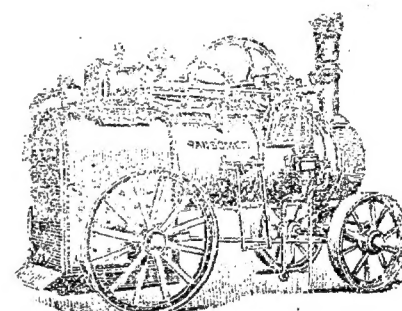
మొత్తము 80 పౌనులు మొదలు
100 పౌనుల వరకు వుండును.

ఈ క్రింద తెలుసుబడిన వాటిని
సప్లయ చేయుదుము. :
దూది బోయింగు మెషిన్, వాటి సామానులు
దూది ప్రెషింగు మెషిన్
దూది స్పిన్సింగు మెషిన్
దూది వీడింగు మెషిన్
అన్ని రకముల ట్రిబు పంజెల్లు
అన్ని రకముల ట్రిబు బాయిలర్లు
కోల్డ్ డ్రైవర్ బుల్బింగు మెషిన్
నూనె మిల్లు మెషిన్
మంచు గడ్డచేయు మెషిన్
మంచు బియ్యము చేయు మెషిన్ చాటి సామా
అన్ని రకముల పంపింగు మెషిన్లు
చాగ్లస్, వ్యక్త సాయ సంబంధమైన కొరముట్లు
కిరనన్ నూనె కురుడు ఆయిల్ ఎంజిన్
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాంట్) కొరముట్లు
లేతులు వర్క్ సాపు కొరముట్లు
టీలు పాప్టింగు, కపింగులు, వెడెస్టల్లు
కాల్ బరన్ ఆండు కాస్ట్ ఐరన్ ఫుల్లిలు.
వగయిరా అన్ని రకముల సామానులు.

హైడ్ బ్రెస్ట్ కాంపాండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజినులు.
(కాన్ కుమార్తె మొనముడి బోల్ తియబడినది.)
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఇంజినులు కూడ గలవు.

హై స్పీడు కాంపాండు ఎంజినులు.

పోర్టబల్ స్టీము ఎంజినులు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరు గలవి.
స్టీము ప్రెషరు 120 పౌనులు గలవి.
కాంపాండు — హై, లో ప్రెషర్ సిలిండరు.
స్టీము ప్రెషరు 150 పౌనులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోక్ ఇంపోర్టింగు కంపెనీ ప్రాప్రైటరు గారైన
మానేవర్ బావనయ్యగారి కై నను వ్రాయవలెను

అక్షయము అన్న నొప్పులకు దివ్యమృతము.
దగ్గు, శైత్యము, వడిశము, రొమ్మువడిశము, తలనెప్పి, వాయువునొప్పులు,
పోట్లు, బెణుకులు, బిల్లులు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
చక్కని డబ్బీతో సహా కల రూ॥ 0—10—0; డబ్బీ 1-3 రూ॥ 5—12—0. పోస్టుఖర్చులు చేయ.
అమృతాంజనం డిపో. } 109, ఫ్రెరి రోడ్డు, బొంబాయి,
6 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

